

Розділ 6.

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ ХНЕУ ІМ. С. КУЗНЕЦЯ

Таблиця 5.7

Рік

Рік	2019/20
1	5
2	16
3	16
4	37

Відомство
Згідно по-

II туру
і спе-
зу за на-
рр.), ка-
номіки
а праці»
етинг»
різні.

У 2000 році міжнародна діяльність ХНЕУ концентрувалася в деканаті по роботі з іноземними студентами, а міжнародних проектів зі спільної освітньої та наукової діяльності не існувало взагалі.

У щорічній доповіді ректора ХНЕУ В. С. Пономаренка перед трудовим колективом у 2001 році прозорливо було поставлено завдання встановити стійкі професійні контакти на інституційному та індивідуальному рівнях із закордонними колегами, що мало привести до вдосконалення навчального процесу, підвищення якості викладання, стимулювання розвитку наукових досліджень, створення «критичної маси» творчо орієнтованих вчених. І навіть сьогодні ця ідея є фактично пріоритетною для роботи ЗВО, що закріплено в багатьох документах на рівні державної політики.

Були визначені наступні напрями та цілі міжнародної співпраці, зокрема:

- у сфері навчання – обмін студентами і викладачами;
- у сфері досліджень – спільні дослідницькі проекти, міжнародні дослідження, конференції та публікації;
- у післядипломній та бізнес-освіті – спільні програми з міжнародними партнерами;

досягнення активної позиції на міжнародному освітянському ринку (міжнародна акредитація, активна участь у міжнародних професійних освітянських організаціях та асоціаціях вищих шкіл);

участь у міжнародних конкурсах, залучення грантового фінансування за програмами розвитку освіти;

розширення діяльності з навчання іноземних громадян, у тому числі в межах спільних міжнародних освітніх проектів.

Подальша інтернаціоналізація спрямувалась на мобілізацію педагогічного та наукового потенціалу, на створення і визначення в міжнародному університетському співтоваристві іміджу (бренду) університету.

6.2. Чинники зростання масштабів міжнародної діяльності університету

Для координації міжнародної діяльності, керівництво нею в 2001 році було виведено на рівень проректора. Було також створено спеціальний структурний підрозділ – **відділ міжнародних зв'язків**, завданнями якого стали: підготовка, обробка, збір даних про міжнародні програми, фонди, донорські організації; пошук зарубіжних університетів-партнерів; розроблення та виконання міжнародних договорів; участь (спільно з кафедрами) в організації та прове-

денні міжнародних конференцій, семінарів; розроблення і подання інноваційних проєктів тощо. Організаційні зміни збільшили швидкість і підвищили об'єктивність прийняття рішень із міжнародних питань, зробили міжнародну політику університету більш гнучкою.

З 2001 року в університеті почали систематично здійснюватися інформаційні заходи, спрямовані на поширення відомостей щодо діяльності ХНЕУ серед академічної спільноти та операторів ринку освіти.

Визнанням досягнень ХНЕУ з боку світового університетського співтовариства є включення ХНЕУ до міжнародних академічних об'єднань та асоціацій.

У 2004 році з ініціативи голови Наглядової Ради організації **Великої Хартії Університетів – Magna Charta Universitatum** професора Ф. Роверси-Монако ХНЕУ було запрошено підписати цю хартію і приєднатися таким чином до більш ніж 500 університетів світу, що розділяють принципи цього документа. Координацію здійснювали проректор із науково-педагогічної роботи Єрмаченко В. Є. та начальник відділу міжнародних зв'язків Брижата І. А.

Урочиста церемонія підписання Хартії відбулась 18 вересня 2004 р. в м. Болонья (Італія), у стінах першого європейського університету. ХНЕУ став дев'ятим вищим навчальним закладом України і третім ВНЗ Харкова, залученим на той час до цього процесу. Приєднання до Magna Charta Universitatum ознаменувало входження ХНЕУ до світової університетської спільноти.

У 2005 році ХНЕУ було запрошено до участі в реалізації нового етапу розвитку **проєкту ALMA LAUREA**, що був започаткований у 1994 р. Службою статистики Болонського університету та який передбачає створення інформаційного банку випускників європейських університетів. Членство в проєкті потребувало значного софінансування з боку університету, ХНЕУ брав участь у ролі активного спостерігача з можливістю розробки проєкту. Результатом проєкту став суттєвий вплив на якість освітнього процесу ХНЕУ та підготовку висококонкурентних фахівців з урахуванням національних особливостей різних країн світу та відповідно до спеціалізації країн у світовій економіці.

Університет є учасником та активно використовує всі можливості й переваги членства в міжнародних асоціаціях.

2008 року ХНЕУ став офіційним членом **Асоціації Економічних університетів Східної Європи та Чорноморського регіону (ASECU)**, що об'єднує 45 університетів з країн Південної та Східної Європи та Балкан.

У 2009 році ХНЕУ було прийнято до складу **Європейської Асоціації університетів (EUA)** – об'єднання більш ніж 800 освітніх інституцій з 46 країн, що надає широкі можливості для кооперації в галузях освіти, інновацій, дослідницької діяльності.

У вересні 2009 року завдяки плідній співпраці з університетом Ліон-2, Франція і успішному розвитку спільної франко-української магістерської програми, за підтримки Посольства Франції в Україні, Харківський національний економічний університет було прийнято в члени **Асоціації франкомовних університетів світу (AUF)**, що об'єднує 667 навчальних закладів Центральної та Східної Європи, Африки, Арабського світу, Південно-Східної Азії, Карибських островів та є безпосереднім оператором франкомовної спільноти в системі вищої освіти і наукових досліджень. Діяльність ХНЕУ в складі УАФ була високо оцінена університетами-партнерами і ректор В. С. Пономаренко став єдиним представником України в складі групи експертів проєктів УАФ. На 16-й Генеральній асамблеї УАФ, що відбулась у м. Сан-Пауло (Бразилія) на початку травня 2013 р., вперше в історії цієї міжнародної організації представник українського університету, а саме ректор ХНЕУ В. С. Пономаренко, обраний до одного з її керівних органів – Асоційованої ради з мандатом до 2017 р. У 2013 році ХНЕУ став асоційованим членом АУФ, а з 2014 року протягом двох каденцій ректор Володимир Пономаренко був членом експертної ради АУФ d'ECO.

У 2012 році ХНЕУ дістав членства в **Організації економічного співробітництва та розвитку – ОЕСР**, в 2013 – в **Міжнародній асоціації шкіл та інститутів адміністрування (IASIA)**, а з 2014 року співпрацює з **Європейським дослідним центром з інформаційних систем (ERCIS)**.

Цінним для університету є досвід зміцнення зв'язків із міжнародними організаціями, що дозволяє включатися до міжнародних освітніх програм, залучати інформаційні дослідницькі ресурси та впроваджувати сучасні інформаційні технології.

Відповідно до підписаної Угоди про співробітництво між ХНЕУ та Представництвом **Світового Банку** в Україні із січня 2007 року на базі бібліотеки ХНЕУ було створено Регіональну бібліотеку Світового Банку в Україні для надання інформації про Групу Світового Банку, проєкти, програми, що ним фінансуються, дослідження з різних проблем розвитку, публікації Світового Банку з глобальних проблем розвитку, економічної та соціальної політики, боротьби з бідністю, а також дослідження за окремими країнами. На урочистій церемонії відкриття був присутній Директор Представництва Світового Банку в Україні Поль Бірмінгем.

ХНЕУ став місцем проведення інформаційних акцій представництва Світового Банку в Україні. Зокрема, у 2010 р. відбулися відеолекція та скуре-конференція директора Світового банку у справах України, Білорусі і Молдови Мартіна Райзера «Україна у 2010 році: шляхи та сценарії подолання економічної кризи», на якій були присутні студенти старших курсів, аспіранти та виклада-

чі. З 2010 в ХНЕУ на регулярній основі 2 – 3 рази на рік проводяться офлайн та онлайн-заходи, вебсемінари за тематикою досліджень Світового банку. 31 січня 2019 року на базі Центру було проведено тренінг для підприємств аграрної галузі Харківської області «Управління фінансами сільськогосподарських підприємств» за проектом «Аграрні розписки в Україні», що здійснюється Міжнародною фінансовою корпорацією в партнерстві з Швейцарською Конфедерацією (IFC, Група Світового банку) з метою ознайомлення власників та розпорядників, бухгалтерів, фінансових директорів, економістів із концепціями фінансів в аграрному підприємстві та вимогами у зв'язку із залученням коштів.

2 квітня 2009 р. на базі бібліотеки ХНЕУ відбулася урочиста церемонія відкриття **Інформаційного центру Європейського Союзу**. У ній брав участь Голова Представництва Європейської Комісії в Україні пан Жозе Мануель Пінту Тейшейра. На зустрічі з професорсько-викладацьким складом та студентською молоддю він виступив із лекцією про сучасний стан відносин між Україною та ЄС.

Метою центру є розповсюдження інформації про Європейський Союз і його політику. Центр надає допомогу університетам та дослідницьким центрам у навчанні студентів і проведенні дослідницької роботи з питань європейської інтеграції, а також сприяє участі студентів у дебатах з європейських питань. На момент відкриття Інформаційний центр на базі ХНЕУ став восьмим в Україні та п'ятим поза межами Києва. В Інформаційному центрі ЄС представлено широкий вибір публікацій та матеріалів офіційних установ Європейського Союзу, а також періодичних видань, журналів ЄС та інших матеріалів, що стосуються діяльності ЄС. Можливість користуватись матеріалами Центру отримали всі бажаючі.

28 листопада 2019 року на базі Інформаційного центру ЄС презентували євро інтеграційну сторі-меп Харківщини в межах реалізації проекту «Великий Єврочелендж» – переможця спеціалізованого конкурсу «ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ ПРАЦЮЄ! РОЗКАЖИ!», який проводив Інститут економічних досліджень та політичних консультацій у межах проекту «Просування реформ в регіоні» за участю громадської організація «Слобідський край», регіональних журналістів та студентів ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

10 грудня 2019 року з нагоди Дня прав людини, який пов'язаний із датою проголошення Генеральною асамблеєю ООН Загальної декларації прав людини (у 1948 році), в Інформаційному центрі ЄС проводилась лекція **Марії Ясеновської, президентки Харківської обласної фундації «Громадська Альтернатива» «Що таке права людини в сучасному світі?»** для студентів, викладачів, членів Профспілки ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

19 травня 2020 року до святкування Дня Європи Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця спільно з Інформаційним центром Європейського Союзу в ХНЕУ ім. С. Кузнеця за підтримки проекту Представництва ЄС «Інформаційна підтримка мереж ЄС в Україні», Національного Еразмус+ офісу України та Департаменту освіти та науки Харківської обласної державної адміністрації провели онлайн круглий стіл «Європа – вчора, сьогодні, завтра. Виклики пандемії Covid-19», який зібрав понад 80 учасників. Брала участь у круглому столі: ректор ХНЕУ ім. С. Кузнеця – Володимир Пономаренко, проректор з науково-педагогічної роботи ХНЕУ ім. С. Кузнеця – Володимир Єрмаченко, Денис Черніков – експерт із питань євроінтеграції, менеджер проекту «Інформаційна підтримка МЕРЕЖ ЄС в Україні», Атаманчук Іванна – представник Національного Erasmus+ офісу в Україні, проф. Ірина Золотарьова – радник ректора ХНЕУ ім. С. Кузнеця з міжнародного співробітництва, проф. Олена Раєвнева та проф. Станіслав Філіп – керівники Словацько-української програми двох дипломів «Бізнес-аналітика та інформаційні системи в підприємстві», проф. Олена Сущенко – експерт AUE, Сергій Василик та Ірина Брижата – учасники польсько-американської стипендіальної програми імені Лейна Кіркланда, студенти, учасники програм академічної мобільності в університетах-партнерах ХНЕУ ім. С. Кузнеця в Австрії, Німеччині, Румунії, Словаччині, Франції. Модератором круглого столу виступила начальниця відділу міжнародних зв'язків ХНЕУ ім. С. Кузнеця – Юлія Доброскок.

12 листопада 2013 року відбулася урочиста церемонія відкриття **Інформаційного центру Асоціації європейських прикордонних регіонів (АЄПР-АЕВР)**. 23 – 24 серпня 2016 року Інформаційний центр асоціації європейських прикордонних регіонів (АЄПР-АЕВР) відвідала делегація у складі Генерального секретаря Асоціації європейських прикордонних регіонів Мартін Гільермо Раміреза, голови Ради регіону Південна Карелія (Фінляндія) Матті Віілаїнена і голови Спеціальної групи АЄПР по зовнішніх межах Йоханесса Мойзіо. 20 – 24 серпня 2018 року на базі центру пройшов Молодіжний форум АЄПР в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця. Церемонію закриття форуму і нагородження учасників відвідав Голова Харківської обласної державної адміністрації Сергій Чернов.

Відвідувачі центрів можуть отримати всі необхідні інформаційно-консультативні послуги стосовно політики та досліджень відповідних організацій, мають вільний доступ до матеріалів, можуть користуватися електронним каталогом, електронними виданнями та статистичними даними стосовно різних галузей і напрямів діяльності організацій-партнерів. Інформаційний фонд центрів регулярно поповнюється. На базі міжнародних центрів ХНЕУ ім. С. Кузнеця

систематично організовуються дебати, семінари, вебінари, конференції, відео-конференції.

В університеті працюють такі центри, як: Академічний центр IBM, «Startup» центр «First capital», створений за результатами участі ХНЕУ ім. С. Кузнеця в проєкті ТЕМПУС-IV «SUCSID», із метою створення середовища, що стимулює розвиток бізнесу. Діяльність Startup-центру спрямована на стимулювання креативності та інновацій, на підтримку студентів на шляху перетворення власної бізнес-ідеї в життєздатний бізнес-проєкт і далі в стабільне та успішне підприємство.

8 червня 2016 року у Верховній Раді України відбулися парламентські слухання на тему: «Транскордонне співробітництво як чинник євроінтеграційних процесів України». З доповіддю «Інформаційний центр Асоціації європейських прикордонних регіонів в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця як всеукраїнська комунікаційна платформа щодо розвитку міжрегіонального, транскордонного співробітництва та європейської інтеграції України» виступив керівник Інформаційного центру АЕПР в ХНЕУ ім. С. Кузнеця Едуард Сиромолот.

Центр університетської успішності (далі – ЦУУ), що функціонує за сприяння Бюро Східної та Центральної Європи AUF, який є простором для освіти та вивчення французької мови для франкомовних студентів і викладачів. Основними напрямками діяльності ЦУУ є популяризація французької мови як засобу міжнародного професійного спілкування; модернізація системи навчання французької мови на основі нових методів і методик; інформаційне забезпечення й координація роботи з підрозділами університету з метою їх залучення до реалізації міжнародних франкофонних програм і проєктів. Технічне оснащення Центру дозволяє проводити високоякісні семінари для викладачів французької мови, організувати культурні і просвітницькі заходи за участю студентів та викладачів університету. Щороку на базі ЦУУ в межах безперервного навчання університетських викладачів французької мови як іноземної організуються за підтримки Університетської агенції Франкофонії в центральній та східній Європі методичні семінари. 14 – 15 листопада 2019 року відбувся семінар «**Enseigner le FOS sur la base de nouvelles TICE. Méthodologie et outils pédagogiques**», роботу якого очолила французький експерт пані Марі Бюкур. Він зібрав викладачів чотирьох університетів Харкова (Національного економічного університету ім. С. Кузнеця, Національного університету ім. В. Н. Каразіна, Академії Національної гвардії України, Гуманітарно-педагогічної академії). Центр працює під керівництвом Омельяненко В. І.

Центр FabLab (ФабЛаб), створений за результатами проєкту Erasmus+ FabLab у 2018 році. Мета та завдання ФабЛаб: розвиток інженерної креативності

та інноваційного мислення молоді, навчання школярів, студентів, аспірантів та творчої молоді Харкова основам мікроелектроніки, робототехніки, цифрового прототипування, 3D-моделювання, 3D-друку, використання лазерного обладнання та ЧПУ-верстатів, підвищення якості підготовки фахівців та поліпшення здатності до працевлаштування студентів за допомогою взаємодії університету, бізнесу і промисловості, стимулювання молодіжного підприємництва, підвищення кваліфікації (або отримання нових компетенцій) викладачів у галузі розроблення Internet of Things (IoT), 3D-моделювання, 3D-друку і цифрового прототипування. Координатором проєкту від ХНЕУ ім. С. Кузнеця виступила проф. Золотарьова Ірина Олександрівна.

Лабораторія забезпечення якості освіти, створена за результатами проєкту Erasmus+ СЗQA. До основних завдань лабораторії належить розроблення технологій і проведення освітнього моніторингу щодо забезпечення якості освіти та освітньої діяльності, розвитку освітнього середовища ХНЕУ ім. С. Кузнеця, інформаційний супровід проведення рейтингу науково-педагогічних працівників, організація та проведення науково-методичних заходів (семінарів, тренінгів, круглих столів) з актуальних питань забезпечення якості, впровадження освітніх інновацій, інформаційно-аналітичний супровід моніторингу результатів навчання студентів. Лабораторія працює під керівництвом канд. пед. наук, доцента Полякової Ганни Анатоліївни.

ХНЕУ активно співпрацює з представництвом **Фонду народонаселення ООН**. У 2003 році ХНЕУ відвідала делегація представників ООН на чолі з керівником Місії ООН в Україні Дагласом Гарднером. У межах візиту було проведено молодіжну конференцію, яка стала першим кроком до поглиблення співпраці.

У вересні 2019 року відбулася зустріч студентів ХНЕУ ім. С. Кузнеця з Барборою Маронковою, директоркою **Інформаційного Центру НАТО в Україні** та представниками публічної дипломатії НАТО. Відкрита зустріч стала поштовхом для майбутніх студентських та викладацьких досліджень та проєктів.

6.3. Міжнародна комунікативна активність

Запорукою ефективної міжнародної співпраці є володіння іноземними мовами.

Співпраця з іноземними партнерами дозволяє підвищувати рівень знання іноземних мов студентів ХНЕУ. За підтримки спеціалістів освітньо-консультативного центру Providence коледжу (Канада), Французького альянсу,

Німецької служби академічних обмінів (DAAD) та європейської організації Anglia Network Europe (Нідерланди) було суттєво покращено викладання англійської, французької, німецької мови, створено факультативні курси та літні школи.

У період літніх канікул 2006 – 2008 рр. в ХНЕУ було проведено курси англійської мови. За підтримки освітньо-консультаційного центру Providence кожного року для участі в програмі запрошувалися 20 викладачів англійської мови з різних навчальних закладів Канади. Слухачами курсів щороку ставали понад 250 студентів, аспірантів, викладачів. Співпраця з підготовки англомовних викладачів та студентів стала поштовхом для запровадження в ХНЕУ ім. С. Кузнеця програм навчання з викладанням англійською мовою.

На запрошення освітньо-консультаційного центру Providence та університету м. Вінніпег відбувся робочий візит ректора ХНЕУ В. С. Пономаренко та проректора В. Є. Єрмаченко до Канади. У ході візиту делегація брала участь у зустрічі з представниками Ліги українців Канади та Всесвітньої Ліги українців. В якості подарунка до Харківщини був привезений фотоальбом, присвячений 75-й річниці Голодомору в Україні в 1932 – 1933 рр. Його передали до Харківської обласної державної адміністрації. Також у ході візиту відбулась зустріч із ректором університету Манітоби, головою Парламенту Провінції Манітоба, керівництвом університету Торонто та Toronto Business School. Візит став основою для багаторічного співробітництва з реалізації спільних освітніх, соціальних проєктів із канадськими колегами.

З липня 2010 року протягом чотирьох років у ХНЕУ проводилися інтенсивні курси англійської мови європейською організацією Anglia Network Europe, в межах яких запрошувались викладачі з Нідерландів для проведення занять у ХНЕУ. У проєкті прийняли участь 50 викладачів та студентів ХНЕУ. По закінченню навчання кожний слухач курсів отримав сертифікат мовної підготовки відповідного рівня.

ХНЕУ став єдиним у Харкові вищим навчальним закладом, де було впроваджено вивчення новогрецької мови. У 2004 році було розпочато викладання китайської мови, у 2005 році – турецької та польської, у 2008 році – італійської мови.

З 2010 року ХНЕУ ім. С. Кузнеця є партнером Кембриджського університету в Україні з підготовки та проведення кваліфікаційного екзамену з визначення мовної компетенції англійської мови для бізнесу (Business English Certificate) в Україні. За період співпраці сертифікати отримали понад 500 студентів, аспірантів, викладачів. У 2015 році ХНЕУ ім. С. Кузнеця отримав «Золотий знак» Кембриджського університету як найпотужніший партнер серед ЗВО України з підготовки та складання іспиту Business English Certificate.

Задля виконання стратегічного завдання університету, такої як високоякісна підготовка майбутніх випускників із навичками мовного спілкування багатьма іноземними мовами, в університеті створюються центри міжнародного співробітництва, метою діяльності яких, зокрема, є мультикультурна і мовна підготовка студентів.

Австрійський центр, було відкрито у 2016 році. Він функціонує в межах співпраці та за підтримки Посольства Австрії в Україні. Керівник центру – д-р екон. наук, проф. Лепейко Т. І. Австрійський центр надає викладачам і студентам університету такі можливості: отримувати інформацію про актуальні європейські стипендії, гранти та міжнародні вакансії; брати участь у семінарах і тренінгах спільно з австрійськими науковими та культурними діячами; пройти тестування в Центрі тестування міста Харкова й отримати німецький мовний сертифікат; підвищити кваліфікацію зі знання та викладання німецької мови з отриманням відповідного сертифіката.

15 жовтня 2019 року відкрито Коворкінговий простір Австрійського центру для проведення конференцій, семінарів, круглих столів, самостійної роботи студентів. В урочистій церемонії відкриття брав участь генеральний секретар асоціації президентів університетів світу, президент університету Верхньої Австрії Д. Райзінгер.

Французький клуб було відкрито в 2016 році. Ініціатива створення клубу підтримана Французьким інститутом у Харкові «Альянс Франсез» і Почесним консулом Франції в Харкові Сергієм Політучим. На цьому майданчику проводяться зустрічі, круглі столи, обговорення подій, пов'язаних із французькою літературою, культурою, історією. На базі клубу проводяться заняття із французької мови для студентів ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Керівник клубу – проф. Золотарьова І. О.

Українсько-Марокканський центр було відкрито 23 лютого 2018 року. Метою центру є ознайомлення української громадськості з історією, культурою та традиціями Королівства Марокко. Також Українсько-Марокканський центр надає підтримку студентам, які приїхали на навчання до університетів Харкова. На відкритті центру були присутні високоповажні гості: Повноважний міністр Посольства Королівства Марокко в Україні пан Балафреж, директор Українського державного центру міжнародної освіти О. О. Шаповалова, заступник голови Харківської обласної державної адміністрації А. В. Бабичев та представники провідних університетів Марокко. Координацію діяльності центру здійснює д-р екон. наук, проф. Наумік-Гладка Є. Г. Велику роль в організації роботи центру відіграє Бізнес Центр «ІНЖЕК», який підтримує кооперацію українських та марокканських закладів вищої освіти та студентства.

Центр українсько-польських академічних обмінів було відкрито 12 жовтня 2018 року. Основними завданнями центру є: гармонізація взаємодії з університетами Польщі, розроблення єдиних стандартів підготовки спільних програм, сприяння розвитку зв'язків між підприємницькими структурами України та Польщі. На базі центру працює факультатив із вивчення польської мови. 13 – 14 листопада 2018 року на базі центру було проведено Форум освітніх можливостей за участю делегації Національного агентства академічних обмінів (м. Варшава), представників 25 закладів освіти Польщі з метою презентації польських навчальних програм, стипендій, стажування, академічних обмінів, програм двох дипломів, академічних стажувань для викладачів та встановлення контактів із представниками польської спільноти і академічних установ Харкова. Координатором роботи центру виступає канд. екон. наук, доц. Василик С. К.

Центр вивчення арабської мови було створено 13 грудня 2018 року за підтримки Посольства Об'єднаних Арабських Еміратів. Метою центру стало: поєднання традицій різних культур; надання можливості вивчення культури та традицій арабських країн; проведення безкоштовних лекцій про культуру. У центрі регулярно відбуваються культурні зустрічі із носіями мови; різні заходи, що поглиблюють знання іноземних мов; відкриті уроки; майстер-класи; екскурсії; засідання розмовного клубу. Урочисте відкриття центру відбулося за участі керівника політичного, економічного та інформаційного відділів Посольства ОАЕ в Україні мадам Наджала Аль-Раїс, голови Харківської обласної державної адміністрації Юлії Світличної, директора Українського державного центру міжнародної освіти Олени Шаповалової, інших почесних гостей. Завдяки технічному оснащенню Центру, що здійснено Посольством ОАЕ в Україні, під керівництвом проректора Єрмаченко В. Є., на базі центру успішно функціонують курси з вивчення арабської мови викладача кафедри іноземних мов та міжкультурних комунікації Університету Ламааши Мохаммеда, який і координує діяльність Центру.

Українсько-Болгарський центр співробітництва та партнерства було створено 5 лютого 2019 року. Метою центру став розвиток міжнародного співробітництва із закладами вищої освіти, державними установами, громадськими організаціями й комерційними підприємствами Республіки Болгарія у сфері освіти, науково-дослідної діяльності, культури та туризму. Передбачені створення і реалізація низки освітніх проектів академічної мобільності викладачів та студентів, співпраця з навчальними закладами Республіки Болгарія в галузі розроблення спільних програм магістратури та подвійних дипломів. Унікальність Центру полягає в організації практичної підготовки студентів через програми практики на підприємствах готельно-ресторанної галузі Болгарії та

програм підвищення кваліфікації викладачів ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Керівником діяльності центру виступає проректор Зима О. Г.

Декілька років поспіль у ХНЕУ ім. С. Кузнеця проводилося Культурно-лінгвістичне стажування, в якому брали участь студенти університету Ліон-2, Франція. Літня школа організована в межах співпраці між двома університетами за підтримки Посольства Франції в Україні. Заняття з навичок спілкування проводяться кожного дня висококваліфікованими викладачами ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Проживання в українських родинах, спілкування зі студентами та викладачами, а також екскурсії по Харкову, Києву, Харківській та Полтавській областях надали можливість французьким студентам підвищити свій рівень знань мови, подолати мовний бар'єр та ознайомитись з українською культурою. Керівництво школою покладено на начальника відділу міжнародних зв'язків Доброскок Ю. Б.

З вересня 2010 року за програмою вивчення тенденцій розвитку постсоціалістичної економіки «Українські економічні студії» в ХНЕУ на включеному навчанні перебували 12 студентів з університету Арізони (м. Тусон, США). Програма передбачала повне визнання результатів навчання в ХНЕУ університетом Арізони.

Усвідомлюючи великі можливості, які надає вихід на ринок освіти Азії, ХНЕУ послідовно працює над запровадженням програм співпраці на Сході. Взаємодія з вищими навчальними закладами, організаціями, фірмами та корпораціями КНР також має широкий спектр потенційних форм та напрямків співробітництва.

У 2002 – 2010 рр. ректор В. С. Пономаренко та проректор із міжнародних зв'язків В. Є. Єрмаченко здійснили низку візитів до Китаю та В'єтнаму для підписання угод з університетами та профільними школами.

З метою встановлення прямих зв'язків, ХНЕУ став учасником 2-го Всесвітнього форуму вищої освіти, що проходив у місті Шицзячжуань (КНР) у 2004 році. Результатом переговорів стало укладення договорів про співпрацю з Міжнародним центром співробітництва з організації освітніх програм провінції Хебей, Хебейським економічним університетом та Хебейським класичним університетом. З 2005 року було започатковано програми стажування студентів у КНР, які отримали підтримку Обласної державної адміністрації Харківської області.

В останні роки значний інтерес до співробітництва в галузі спільної підготовки фахівців з економіки, інформаційних технологій та туризму виявили Інститут економіки Нанкінського університету у вільній економічній зоні ТЕДА міста Таньджин та Інститут економіки, інформаційних технологій міста Шицзячжуань.

У 2019 році відкрито програму підготовки PhD студентів із Китаю. Учасниками першого набору стали вісім осіб, учасниками другого набору – 11 PhD студентів.

Важливою умовою освітньої та дослідної діяльності університету є обмін сучасними даними, досвідом і результатами досліджень науковців, викладачів, аспірантів, представників підприємств, студентів. Розвитку науково-дослідницької роботи сприяють спільні міжнародні наукові конференції, організатором та місцем проведення яких виступає Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця.

Свідченням зростання міжнародного авторитету університету стало проведення на його базі представницьких міжнародних форумів у сфері економічної політики, інвестиційної діяльності та бізнесу. Серед подібних заходів: презентація стратегії економічного розвитку Харківщини на Міжнародній науково-практичній конференції з питань розроблення комплексної програми соціально-економічної стратегії розвитку Харківського регіону до 2011 року, що відбулася 22 – 23 листопада 2001 року під керівництвом проєктора Назарової Г. В., міжнародна конференція з питань регіонального та місцевого економічного розвитку, що проходила за участю керівників Харківського обласної державної адміністрації, міського самоврядування, посла США в Україні Карлоса Паскуаля, міжнародний економічний форум «Регіональна співдружність» (19 вересня 2003 р.), в якому брали участь голова Харківської обласної державної адміністрації, перший заступник Міністра економіки та з питань європейської інтеграції, маршал Великопольського воєводства Республіки Польща, заступник керівника Постійного комітету Зборів народних представників м. Цзинань та інші учасники із сімох країн світу.

З 16 по 18 квітня 2010 року в університеті відбувся Міжнародний туристичний форум «Харків: партнерство в туризмі», організований за ініціативою Харківської міської ради та ХНЕУ. Метою заходу було сприяння розвитку туризму, активізація співробітництва між міськими органами самоврядування та встановлення контактів між представниками туристичної індустрії. «Харків: партнерство в туризмі» було розроблено як комплексний проєкт, який поєднав Міжнародну науково-практичну конференцію «Туристична інфраструктура сучасного міста: основні елементи, принципи створення та функціонування: Досвід іноземних міст-партнерів» та щорічну туристичну виставку-презентацію «Харків: партнерство в туризмі». У форумі брали участь понад 200 спеціалістів зі сфери туризму з 17 міст України, 30 туристичних компаній, туроператорів та туристичних агентств, наукових співробітників, аспірантів і студентів, а також делегації з 15 країн світу (Варшава, Познань та Лодзь, Бірмінгем,

Брно, Ізмір, Каунас, Кремс, Кутаїсі, Мюнхен та Нюрнберг, Рига, Ришон ле Ціон, Сан-Мало, Тяньцзінь, Варна). Під егідою ХОДА в 2015 році було проведено круглий стіл «Міжнародна освіта: Україна-Канада».

25 та 26 жовтня 2016 року в межах міжнародного проєкту «Підтримка молоді як імпульс для зміцнення демократії та громадянського суспільства в Україні» на базі ХНЕУ ім. С. Кузнеця відбувся інтерактивний Workshop «Від 0 до 1. Змінюй та впливай!». Учасники воркшопу ознайомилися з програмами і проєктами молодіжної політики в ЄС, а також мали змогу розробити власні соціальні проєкти, пройшовши шлях від генерації ідеї та створення мінімального шаблону проєкту MVP до пошуку партнерів, фінансів і його реалізації. Захід проводився з ініціативи та підтримки Міжнародного фонду «Відродження», громадської організації «Європейський обмін» (Берлін) та фундації «Відкритий діалог» (Варшава – Київ).

3 – 4 листопада 2016 року за підтримки Університетської агенції франкофонії (AUF) та Французького університету у Вірменії (UFAR) у ХНЕУ ім. С. Кузнеця проводився міжнародний семінар на тему: «Інституційні дослідження для ефективного управління університетами і якістю освіти». Міжнародні експерти обговорювали проблеми проведення інституційних досліджень і планування: використання інституційних даних у якості підтримки ухвалення рішень, управління університетами, забезпечення якості та стратегічного планування.

За ініціативи департаменту з підвищення конкурентоспроможності регіону Харківської обласної державної адміністрації університет став базою для заходів у межах впровадження проєкту «Абетка експортера». У 2017 році на базі університету проведено шість семінарів за участю представників ділових кіл Харківщини, представників малого та середнього бізнесу регіону, активної молоді. Метою проєкту стало обговорення та формування рішень, спрямованих на задоволення експортно-імпортних потреб країн-партнерів, підвищення рівня обізнаності щодо можливостей активного освоєння зовнішніх ринків.

24 липня 2018 року в університеті відбулась «Зустріч трьох поколінь» випускників і стипендіатів програми ім. Лейна Кіркланда, яка була спрямована на передавання польського досвіду суспільних реформ країнам Східної Європи, Закавказзя та Центральної Азії.

27 вересня 2018 року відбувся «День кар'єри ЄС» за участі Представництва ЄС в м. Харкові, Харківського обласного центру зайнятості та 36 вітчизняних і міжнародних компаній. У межах «Дня кар'єри ЄС» проведено панельну дискусію «Україна: її можливості для професійного росту української молоді», а також три тренінги щодо пошуку роботи та професійного розвитку. Керівниками проєкту виступили начальник відділу міжнародних зв'язків Василик С. К. і на-

чальник відділу працевлаштування студентів та взаємодії з бізнес-структурами Чеботарьова Н. Г.

27 вересня 2019 року «День кар'єри ЄС», який другий рік поспіль проводився на базі ХНЕУ ім. С. Кузнеця за ініціативи Представництва ЄС в Україні. Програмою заходу було передбачено виставку-презентацію кар'єрних можливостей та панельну дискусію «Найкращі професії майбутнього: чому варто інвестувати час зараз».

Увага, що проявляється до ХНЕУ ім. С. Кузнеця з боку посольств країн-партнерів університету, підкреслює зацікавленість у співпраці. Упродовж 2009 – 2010 рр. ХНЕУ з офіційними візитами відвідали: Голова Представництва Європейського Союзу в Україні пан Жозе Мануель Пінту Тейшейра, Посол Канади пан Даніель Карон, Посол Чеської Республіки пан Ярослав Башта, Посол Франції пан Жак Фор, Посол Литовської Республіки пан Пятрас Вайтекунас, Посол Республіки Індонезія пані Дра Нініг Сунінгсіх Рохдіат, офіційні делегації з Австрійської Республіки, Франції, Канади, В'єтнаму, Польської Республіки, Швеції, США, Словаччини, Латвійської Республіки, КНР, Індонезії, Нідерландів, Чеської Республіки.

За декілька останніх років університет відвідали очільники Посольств США, Канади, Франції, Австрії, Китаю, Туркменістану, Узбекистану, Індонезії та інших країн. 19 червня 2015 року Комісар ЄС з питань європейської політики сусідства та переговорів щодо розширення Йоганнес Ган і Посол Європейського Союзу в Україні, Голова Представництва ЄС в Україні Ян Томбінські в межах офіційного візиту до Харкова відвідали Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця. У ході візиту Комісаром була проведена лекція, відбулася зустріч зі студентами та викладачами одинадцяти університетів Харкова, які брали участь у проєктах ЄС, була проведена сесія запитань та відповідей.

22 лютого 2018 року відбувся візит Голови Представництва ЄС в Україні Хюга Мінгареллі до ХНЕУ ім. С. Кузнеця. У межах візиту проведено презентації проєктів стартапів, проєктів Міжнародної організації Enactus, Horizon 2020 та Erasmus+, «Абетка експортера»; Європейської підприємницької платформи, Молодіжного руху лідерів AIESEC, проєкту «Школа молодого дипломата».

У 2019 році в межах проведення Днів кар'єри ЄС Голова Представництва ЄС в Україні Хюг Мінгареллі також відвідав університет та провів яскраву лекцію «Перспективні професії майбутнього» для студентів і викладачів.

6.4. Міжнародні проєкти ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Одним із пріоритетних напрямів міжнародного співробітництва університету є участь у грантових проєктах, що надає можливість укріплювати міжнародні зв'язки університету, знаходити нових партнерів та проводити дослідження, що фінансуються міжнародними інституціями, підвищують імідж ХНЕУ ім. С. Кузнеця в європейському і світовому університетському просторі. Найбільш великими загальноєвропейськими програмами, що надають істотне фінансове сприяння розвитку академічної співпраці університетів є Кометт (Comett); Еразмус (Erasmus); Лінгва (Lingua), Сократ (Socrates), Леонардо да Вінчі (Leonardo da Vinci). Для активізації проєктної роботи в університеті було призначено радника ректора з міжнародного співробітництва проф. Золотарьову І. О.

У 2006 році ХНЕУ став одним з учасників спільного європейського проєкту ТЕМПУС – 2006 «Активізація обміну досвідом з питань підприємництва в українських університетах «PROTECT». У 2007 році цей проєкт виграв грант на проведення наукових досліджень.

У 2009 році в межах наукового співробітництва між ХНЕУ та Віденським технічним університетом прикладних наук, в межах держбюджетного фінансування Міністерств освіти та науки Австрії і України, за програмою KAENS вчені ХНЕУ виконали проєкт «Розробка теоретичних основ та методик проєктування електронного навчального простору на підґрунті інформаційних та мультимедійних технологій». Координатор проєкту – проф. Лепейко Т. І.

У межах програми TEMPUS з 2012 року виконувались роботи за проєктом SUCSID «Створення мережі міжуніверситетських Start-Up центрів для підтримки та просування студентських інноваційних проєктів 530349-TEMPUS-1-2012-1-FR-TEMPUS-JPHE». Членами партнерства були університети України, Білорусі, Молдови, Швеції, Великої Британії, Португалії, Фінляндії. Важливою складовою проєкту є залучення до роботи бізнес-інкубаторів європейських країн і компаній, які займаються просуванням та підтримкою інновацій. Регіональним Комітетом експертів Бюро Центральної та Східної Європи були відібрані чотири проєкти з підтримки університетського управління для фінансування та реалізації одного з консорціумів європейських університетів у складі семи вищих навчальних закладів Східної та Західної Європи. Координаторами проєкту виступили ректор університету Пономаренко В. С. та проректор Єрмаченко В. Є.

У листопаді 2013 року регіональним Комітетом експертів Бюро Центральної та Східної Європи УАФ були відібрані чотири проекти з підтримки університетського управління для фінансування та реалізації в період з 2013 до 2015 року.

ХНЕУ ім. С. Кузнеця обрано керівником одного з консорціумів європейських університетів у складі семи вищих навчальних закладів Східної та Центральної Європи (Бельгії, Литви, Казахстану, Молдови, Румунії, України). УАФ надала гранти для реалізації проектів:

Проект «Оптимізація структур забезпечення якості в університетах-членах консорціуму» (OptiQua) також отримав грант від УАФ.

Тривалість проекту: 2016 – 2017 рр.

Проект був розроблений, затверджений, проведено комплекс заходів, передбачених проектом за участю експертів і повноважних представників ВНЗ регіону. Проект реалізувався відділом забезпечення якості під загальним керівництвом Омеляненко В. І. за підтримки ректора Пономаренко В. С.

Проект «Études institutionnelles et la planification au service de l'efficacité de la gouvernance universitaire et de l'amélioration de la qualité» («Інституційні дослідження і планування ефективності управління університетами і поліпшення якості») був другим проектом.

Тривалість проекту: 2016 – 2017 рр.

Координатор проекту – Університет UFRA (Вірменія). ХНЕУ брав участь у розробленні та реалізації проекту як член консорціуму, що складається з десяти університетів із Вірменії, Ірану, Казахстану, Румунії та України.

«Підтримка університетів у здійсненні внутрішніх заходів із забезпечення якості управління (UniQua)».

Проект є третім напрямом чотирирічної програми УАФ. Внутрішня культура забезпечення якості з урахуванням різноманітності культур може зробити більш ефективним управління навчальним закладом. Проект передбачав перехід від логіки конкуренції до логіки співробітництва та відкрив нові перспективи у сферах практичної підтримки і взаємної допомоги в університетському середовищі регіону.

Проект змусив розробити специфічні процедури оцінювання для університетів-партнерів із тим, щоб допомогти керівництву університетів адаптувати їх потреби під час розроблення стратегічного плану, що забезпечує гарантію якості.

Протягом 2013 – 2016 рр. ХНЕУ ім. С. Кузнеця став учасником проекту АУФ **«Centre des réussites universitaires (CRU)»**, результатом якого стало створення Центру університетської успішності – підрозділу, який виконує функції, пов'язані з реалізацією міжнародних проектів, оснащений сучасними

технічними засобами, які дають можливість мати доступ, як члена УАФ, до багатьох джерел цифрової інформації в професійному середовищі. Наразі координацію діяльності Центру здійснює Омеляненко В. І.

У 2014 році ХНЕУ ім. С. Кузнеця стає аплікантом програми **«Горизонт 2020»**, яка є ключовим інструментом для створення Інноваційного Союзу. Програма «Горизонт 2020» об'єднує всі існуючі програми ЄС з фінансування досліджень та інновацій, враховуючи «Рамкову програму конкурентоспроможності та інновацій» і програми Європейського інституту інновацій та технологій. Протягом 2016 – 2019 рр. в університеті реалізується проєкт **«Планування гендерної рівності у наукових дослідженнях у галузі інформаційних наук та технологій (EQUAL-IST)»**. Координатор проєкту – проф. Золотарьова І. О.

З кінця 2015 року університет почав реалізацію проєкту **Erasmus+ 561592-EPP-1-2015-1-FR-EPPKA2-CBHE-JP «Створення сучасної магістерської програми в галузі інформаційних систем» (MASTIS)**.

Основна мета проєкту полягала в покращенні магістерської програми в галузі інформаційних систем відповідно до потреб сучасного суспільства; наданні можливості університетам наблизитись до змін на світовому ринку праці та в освітньому просторі, швидко реагувати на потреби роботодавців; надати студентам уявлення про різні профілі робочих місць у галузі інформаційних систем для забезпечення можливості працевлаштування.

Завдання проєкту:

удосконалення магістерської програми в галузі інформаційних систем відповідно до вимог бізнесу;

модернізація діючого профілю компетентностей та навчальних програм у галузі інформаційних систем. Перегляд профілю компетентностей та навчальних програм буде здійснюватися відповідно до новітніх стандартів вищої освіти та національною рамкою кваліфікації;

створення інноваційного академічного середовища для реалізації магістерської програми в галузі інформаційних систем в якості платформи для підготовки/перепідготовки, PhD, LLL;

забезпечення/модернізація навчально-лабораторної інфраструктури для підготовки магістрів у галузі інформаційних систем.

Напрями діяльності за проєктом:

аналіз вимог зацікавлених сторін до магістрів і перегляд поточного профілю компетентностей та навчальних програм у галузі інформаційних систем;

розроблення нової компетентнісно-орієнтованої навчальної програми на основі використання ECTS та Tuning методології;

створення інноваційного академічного середовища для забезпечення реалізації магістерської програми в галузі інформаційних систем в якості платформи для підготовки/перепідготовки, PhD, LLL (навчання впродовж життя).

Поширення і використання результатів проєкту.

Забезпечення якості реалізації проєкту і досягнення запланованих результатів.

Очікувані результати:

удосконалено магістерську програму в галузі інформаційних систем (ІС) відповідно до потреб світового ринку праці;

аналіз вимог щодо підготовки магістрів в галузі ІС;

анкета для роботодавців;

механізм удосконалення навчальної програми;

доопрацьовано поточний профіль кваліфікації та навчальну програму у галузі інформаційних систем відповідно до рекомендацій Болонського процесу та Національної кваліфікаційної рамки;

профіль магістерської програми в галузі ІС;

опис нормативних дисциплін;

управління архітектурою підприємства;

розроблення та впровадження ІС;

стратегія ІС;

безпека ІС;

бази даних та сховища даних;

управління проєктами ІС;

інновації та підприємництво в галузі ІС;

ІТ інфраструктура.

Розроблено, впроваджено та акредитовано нову компетентнісно-орієнтовану навчальну програму на основі використання ECTS і Tuning методології.

Створено інноваційне академічне середовище для забезпечення реалізації магістерської програми в галузі інформаційних систем в якості платформи для підготовки/перепідготовки, PhD, LLL.

MASTIS MOODLE online platform.

Координатор проєкту – проф. Золотарьова І. О.

З початку 2016 року почала діяти програма **Erasmus+ 561536-EPP-1-2015-1-UK-EPPKA2-SBHE-JP FABLAB «Розвиток мережевої інфраструктури для підтримки молодіжного інноваційного підприємництва на платформах FABLAB».**

Метою проєкту було створення середовища на базі мережевих платформ **FABLAB** у співробітництві бізнесу та університетів, яке стимулюватиме

креативність, інновації, підприємницьку діяльність і сприятиме працевлаштуванню молоді.

Основні завдання проєкту:

створення п'яти університетських фабрик-лабораторій у країнах-партнерах;

розроблення методики викладання і змісту навчальних курсів, а також модернізація навчальних програм університетів в країнах-партнерах на основі дослідження провідного досвіду європейських університетів та фабрик-лабораторій;

створення мережевої інфраструктури підтримки молодіжного інноваційного підприємництва за допомогою налагодження взаємодії університетів, бізнесу і виробництва.

У ході виконання проєкту були досягнуті такі результати:

створено FabLab KhNUE;

створено сторінку в соціальних мережах FabLab KhNUE – <https://www.facebook.com/FabLab.KhNUE>;

проаналізовано досвід створення фаблабів в ЄС та країнах-партнерах;

здійснено навчання викладачів та адміністративного персоналу фаблабів в європейських університетах та фабриках-лабораторіях;

здійснено пілотне навчання студентів та учасників системи безперервного навчання;

модернізовано навчальні плани з інженерних спеціальностей;

розроблено методичне забезпечення для викладання курсів та електронні навчальні матеріали за такими навчальними дисциплінами:

3D-моделювання та проєктування;

швидке прототипування і виробництво;

поширення на ринку;

теорія розв'язання винахідницьких задач;

управління фаблаб-проєктами;

розроблено План щодо поширення і використання результатів проєкту FabLab.

Координатор проєкту – проф. Золотарьова І. О.

2016 рік був плідним на участь ХНЕУ ім. С. Кузнеця в проєктах міжнародної співпраці. Розпочалася робота над іншими проєктами, що наведено нижче:

ERASMUS+ 574064-EPP-1-2016-1-LT-EPPKA2-CBHE-SP «Структуризація співпраці щодо аспірантських досліджень, навчання універсальних навичок та академічного письма на регіональному рівні України» (DocHub).

Web-site: <http://dochub.com.ua/>.

Тривалість проєкту: 15 жовтня 2016 р. – 14 жовтня 2019 р.

Цей проєкт мав на меті стимулювати подальше реформування і вдосконалення на національному рівні освітньо-наукових навчальних програм третього циклу освіти відповідно до Болонських реформ через розроблення та впровадження законодавчих змін і нормативних документів Міністерства освіти і науки України і відповідних процедур та регламентів підготовки аспірантів на рівні університетів; формування критичної маси дослідників (інтегруючи потенціал дослідницьких інститутів Академії наук України з активними дослідниками та викладачами в університетах) для забезпечення освіти для здобувачів ступеня доктора філософії.

Під час проєкту співпраця закладів вищої освіти і науки для підготовки здобувачів ступеня доктора філософії була інституціоналізована через створення освітніх кластерів наукової освіти в університетських регіональних центрах підготовки докторів філософії (докторських шкіл / ДокХабів), які становитимуть освітню адміністративну інфраструктуру для якісного викладання, навчання і наукової співпраці в п'яти регіонах України: західному, центральному, східному, південному і південно-східному. Викладання й навчання в кожному ДокХабі провадилося як за окремими галузями, так і для розвитку науково-організаційних і комунікативних навичок та компетенцій (зокрема: наукова комунікація і презентація, проєктний менеджмент тощо).

Навчальна програма та окремі тренінги викладалися у форматі змішаного навчання, що дозволило впровадити гнучкі формати навчання, дистанційне навчання, збільшити охоплення кожного з регіональних ДокХабів.

Впровадження відповідних нормативних документів і положень учасниками кластерів, їх погодження в Міністерстві освіти і науки та інших міністерствах, відкрило можливість реальної міжінституційної співпраці: ліцензування та акредитація спільних освітньо-наукових (PhD) програм, дійсний трансфер кредитів і кредитної мобільності на третьому циклі освіти в Україні, перерахування коштів між закладами вищої освіти і науки.

Окремі завдання проєкту:

створення п'яти міжінституційних дослідницьких тематичних груп (мереж), інтегрованих через спільне наукове керівництво здобувачами ступеня доктора філософії (PhD);

створення п'яти міжінституційних докторських шкіл для провадження і організації наукової освіти;

розроблення і пілотне викладання курсів зі спеціальної фахової підготовки і загально-наукових компетенцій для третього (освітньо-наукового) рівня освіти відповідно до стандартів та кращих зразків Європейського союзу;

створення інфраструктури для якісного викладання академічного письма англійською мовою і забезпечення знання англійської мови на рівні C1;

удосконалення і розроблення нормативних документів (положення, рекомендації) для Міністерства освіти і науки України, Національного агентства з якості освіти, які уможливають інтеграцію дослідницького середовища зі значною критичною масою, академічну мобільність у межах України і співпрацю закладів вищої освіти для наукової освіти.

Напрями діяльності за проектом:

формальне створення докторських шкіл у п'яти університетах, які мають стати освітніми кластерами (ДокХабамми), що передбачає затвердження Регламенту (Положення), реструктуризацію існуючих відділів аспірантури, які ведуть набір і здійснюють контроль за окремими освітньо-науковими програмами;

тренінг для викладачів та ознайомлення з кращими практиками наукової освіти в навчанні загально-наукових компетенцій, академічного письма англійською мовою і фахової підготовки здобувачів ступеня доктора філософії;

розроблення і публікація навчальних програм із загально-наукових компетенцій, академічного письма англійською мовою і фахової підготовки учасниками проекту;

залучення аспірантів різних років у пілотне викладання курсів із загально-наукових компетенцій, академічного письма англійською мовою і фахової підготовки;

затвердження урядом України розроблених нормативних документів, які дозволять академічну кредитну мобільність та переведення бюджетних коштів між закладами вищої освіти і науки України;

популяризація і представлення для інших закладів вищої освіти ДокХабів в якості регіональних центрів підготовки докторів філософії із загально-наукових компетенцій, академічного письма англійською мовою і фахової підготовки в п'яти регіонах;

ліцензування і впровадження п'яти міжінституційних освітньо-наукових програм з підготовки докторів філософії (із залученням фахівців з Європейського союзу для співкерівництва аспірантами);

успішна і продуктивна робота проектної групи, підготовка проміжних і фінальних звітів, схвалених EACEA.

Досягнуті результати:

- Розроблення та впровадження Регламентів наукової освіти (для навчальних закладів) і загальнонаціональних нормативних документів із залученням Міністерства освіти і науки України, Кабінету міністрів України, На-

ціонального агентства з якості освіти), які забезпечать функціональну міжінституційну співпрацю для підготовки здобувачів ступеня доктора філософії (PhD). Такі регламенти були використані для підготовки державних нормативних документів, які тепер регулюють обмін коштами між бюджетними інституціями вищої освіти і науки (сплату за курси, співкерівництво аспірантами), визнання кредитів академічної кредитної мобільності (національної та міжнародної); підготовку, погодження та проведення ліцензування та акредитації міжінституційних спільних освітньо-наукових програм (PhD).

Вони охоплюють також:

- процедуру захисту доктора наук;
- процедуру захисту доктора філософії;
- процедуру формування спеціалізованих рад;
- порядок присудження наукових ступенів і знань.

- Створення п'яти регіональних ДокХабів, які мають виконувати функції національних регіональних центрів підготовки докторів філософії; погодження Регламенту їхньої діяльності; забезпечення інфраструктури для відстежування процедур зарахування, контролю успішності аспірантів, процедур якісного наукового керівництва, мобільності, навчальної роботи, дослідницьких результатів і публікацій, запровадити формат змішаного навчання; популяризація ДокХабів як центрів інтеграції дослідницького середовища зі значною критичною масою дослідників для навчання та дослідницької роботи.

- Створення п'яти міжінституційних дослідницьких тематичних мереж за такими напрямками: політичні науки, освітня політика, фінанси, інформатика, хімія (біохімія), інтегрованих через регулярну співпрацю в семінарах і через спільне наукове керівництво здобувачами ступеня доктора філософії (PhD), із застосуванням засобів дистанційного навчання, відеоконференції тощо. Кожна з дослідницьких мереж має складатися з наукових керівників і аспірантів із принаймні двох українських університетів, одного дослідницького інституту і дослідників/викладачів з одного європейського партнерського університету.

- Забезпечення інфраструктури та системи викладання академічного письма англійською мовою (з урахуванням галузевої специфіки) в кожному ДокХабі, що передбачає ретельно розроблену і апробовану навчальну програму для змішаного навчання (онлайн-завдання і матеріали, систему управління навчанням, спеціальне устаткування для класів), спеціальну підготовку викладачів і відповідні методики навчання. Ефективність навчальної програми має бути підтверджена зовнішнім тестуванням (Cambridge Advanced English) пристосована для викладання більш широкому колу науковців, зацікавлених

підвищити свої навички академічного письма (сприяння міжнародним публікаціям). Курси мають також забезпечувати можливість для аспірантів підвищити свій рівень володіння англійською мовою з рівня B2 до C1, що на сьогодні є відкритою можливістю для мовних шкіл в Україні, і має допомагати курсам ДокХабів продовжити свою роботу після завершення проекту.

- Розроблення і пілотне викладання курсів із загальних навичок науковця (науковий менеджмент, наукова презентація, новітні засоби і методи викладання) і спеціальних фахових курсів (три для кожної між інституційної тематичної мережі) відповідно до стандартів якості Європейського союзу і «Принципів інноваційної наукової освіти»:

- наукові результати, одержані в процесі досліджень із метою навчання аспірантів, що представлені у формі наукових статей та наукових доповідей;

- тренінги провідних вчених для здобувачів університету;
- мобільність аспірантів.

Координатор проекту – проф. Золотарьова І. О.

ERASMUS+ 574273-EPP-1-2016-1-AM-EPPKA2-SBHE-SP «Сприяння інтернаціоналізації наукових досліджень шляхом створення і введення в дію трьох циклової системи забезпечення якості відповідно до правил Європейської інтеграції» (С3QA).

Web-site: <http://c3-qa.com/>.

Мета проекту полягає у внеску в становлення суспільства знань у Вірменії, Казахстані, Монголії та Україні через запровадження та операціоналізацію дієвої системи забезпечення якості програм третього рівня вищої освіти на основі інтернаціоналізації.

Тривалість проекту: 15 жовтня 2016 р. – 14 жовтня 2019 р.

Завдання проекту:

- розроблення національної рамкової політики забезпечення якості програм третього рівня вищої освіти в контексті вимог щодо європейської інтеграції;
- формулювання внутрішньої системи забезпечення якості програм третього рівня вищої освіти;

- запровадження зовнішньої та внутрішньої систем забезпечення якості для підвищення якості програм третього рівня вищої освіти;

- стимулювання інтернаціоналізації програм третього рівня вищої освіти спільними зусиллями ключових учасників проекту та засобами міжрегіонального співробітництва.

Напрями діяльності за проектом:

- розроблення регуляторних засад (у тому числі стандартів та процедур) забезпечення якості програм третього рівня вищої освіти у Вірменії, Казахстані, Монголії та Україні;

формування інститутів зовнішньої системи забезпечення якості програм третього рівня вищої освіти;

заснування підрозділів внутрішнього забезпечення якості в закладах вищої освіти;

розроблення політики та регламентів внутрішнього забезпечення якості програм третього рівня вищої освіти;

пробна акредитація суб'єктів надання освітніх послуг за програмами третього рівня вищої освіти.

Досягнуті результати (<https://c3-qa.com/project-documents/>):

- Дорожня карта до (між) національної акредитації докторських програм.
- Звіт щодо стану якості підготовки здобувачів на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти в Україні та у ХНЕУ ім. С. Кузнеця.
- Пропозиції щодо вдосконалення регуляторної бази забезпечення якості програм третього рівня вищої освіти в Україні.
- Концепція внутрішнього забезпечення якості PhD програм у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця.
- Комплект навчальних матеріалів для підтримки безперервного професійного розвитку співробітників, які беруть участь у програмах забезпечення якості циклу 3 (докторських програм) у вищій освіті.
- Звіт із самоаналізу освітньо-наукової програми підготовки здобувачів ступеня доктора філософії «Економіка» у ХНЕУ ім. С. Кузнеця.
- Відгук щодо оцінювання та акредитації двох освітньо-наукових програм «Економіка» (Київський національний торговельно-економічний університет (КНТЕУ) і Харківський національний економічний університет ім. Семена Кузнеця (ХНЕУ)).
- Наукові результати, одержані в процесі досліджень із метою навчання аспірантів, що представлені у формі наукових статей та наукових доповідей.
- Міжнародна акредитація освітньо-наукової програми підготовки здобувачів доктора філософії «Економіка» ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

У січні-червні 2019 р. у ХНЕУ ім. С. Кузнеця відбулась міжнародна акредитація освітньо-наукової програми з підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (ОНП) «Економіка» Вищою Радою з оцінки наукових досліджень та вищої освіти (HIGH COUNCIL FOR THE EVALUATION OF RESEARCH AND HIGHER EDUCATION) (далі – Hcéres). Процедура акредитації складалася із: звіту із самооцінювання ОНП «Економіка», візиту групи міжнародних експертів з Франції, Монголії, Азербайджану та України до ХНЕУ ім. С. Кузнеця та детальної оцінки ОНП «Економіка» експертами Hcéres.

Відповідність підготовки здобувачів ступеня доктора філософії міжнародним стандартам якості вищої освіти підтверджено на засіданні експертної

ради Hcéges, яке відбулося 17.06.2019 р. На ньому було ухвалено рішення про надання акредитації (Fully accredited) освітньо-науковій програмі підготовки здобувачів ступеня доктора філософії (ОНП) «Економіка» на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця на п'ять років (June 2019 – June 2024).

Координатор проекту – проф. Золотарьова І. О.

ERASMUS+ 586109-EPP-1-2017-1-RO-EPPKA2-CBHE-SP EDUQAS Імплементация системи забезпечення якості освіти через співробітництво університету – бізнесу – уряду в ЗВО (EDUQAS).

Web-site: <http://web.elth.ucv.ro/eduqas/>,

<https://www.facebook.com/EDUQASERasmus/>.

Мета проекту полягає у впровадженні системи забезпечення якості освіти шляхом розроблення ефективних внутрішніх стандартів якості, що сприятимуть підвищенню можливостей працевлаштування студентів університетів країн-партнерів. Внутрішня система контролю якості ґрунтуватися на аналізі потреб і можливостей казахських та українських ЗВО, досвіді і кращих практиках забезпечення якості в Болонському процесі.

Тривалість проекту: 15 жовтня 2017 р. – 14 жовтня 2020 р.

Цільова група: студенти, адміністративний та науковий персонал ЗВО, фахівці з питань якості, представники бізнесу, державні органи, асоційовані партнери.

Завдання проекту:

створення шести підрозділів із забезпечення якості, що об'єднують заходи із забезпечення якості та підтримують розвиток культури якості серед усіх учасників;

впровадження внутрішніх керівних принципів та процедур забезпечення якості, що спрямовані на вдосконалення освітніх програм та інших заходів;

нарощення потенціалу навчально-викладацького складу, який бере участь у циклі забезпечення якості;

модернізація внутрішніх інформаційних систем оцінки якості та вдосконалення інфраструктури забезпечення якості;

розвиток мережі експертів із забезпечення якості через співпрацю університетів – бізнесу – уряду, відкриту для нових членів.

Напрями діяльності за проектом:

сприяти створенню культури якості на різних рівнях шляхом мотивації, довіри, відповідальності студентів, інституційного лідерства окремих працівників;

розробити пропозиції щодо розроблення програм для бакалаврів та магістрів за участю всіх зацікавлених сторін;

розробити технології оцінки якості програм бакалаврів та магістрів; розроблені програми повинні відповідати цілям та результатам навчання; провести тренінг для фахівців з якості освіти та академічного персоналу; удосконалити партнерську мережу «університет – бізнес – уряд» через співпрацю з університетами ЄС; удосконалити внутрішню інформаційну систему університетів з оцінки якості;

розробити корпоративну інфраструктуру забезпечення якості на базі ІКТ.

Результати, отримані в ході дослідження:

- Створено підрозділи контролю якості, розроблено набір стандартів, керівних принципів для забезпечення внутрішньої якості вищої освіти.
- Поліпшення якості діяльності (дослідження, освіта, управління) на основі вивчення процедур та процесів університетів ЄС.
- Розроблено партнерську мережу «університет – бізнес – уряд» за сприянням агентств забезпечення якості, професорів, дослідників, студентів з університетів ЄС.
- Розвиток в університетах внутрішньої інформаційної системи з оцінки якості та корпоративної інфраструктури забезпечення якості.

Координатор проєкту – проф. Золотарьова І. О.

6.5. Програми міжнародного співробітництва

Одним із ключових напрямів міжнародного співробітництва університету стало **укладання двох та багатосторонніх угод про співробітництво із закордонними ЗВО-партнерами** Європи та Світу.

Перші угоди були підписані у 2001 році з університетом Ліон-2 ім. Люм'єр (Франція), Асоціацією Університетів Західної Греції та Епірусу з підготовки фахівців (Греція), Краківською Економічною Академією (Польща). Підписані угоди передбачали обмін студентами та викладачами, проведення спільних науково-дослідних програм, взаємне ознайомлення з системою освіти в університетах.

Надалі географія співробітництва швидко поширювалась, охопивши країни як Західної, так і Східної Європи, Американського континенту, Азії. Станом на 01.01.2020 р. діяло 99 міжнародних договорів із зарубіжними організаціями та установами, навчальними закладами, асоціаціями, з якими підтримуються ділові зв'язки. Серед закордонних ВНЗ партнерами ХНЕУ ім. С. Кузнеця є університети та освітні організації з багатьох країн, а саме: Австрії,

Франції, Польщі, Румунії, Німеччини, Чехії, Білорусі, Швеції, Китаю, Італії, Канади, США та ін. (рис. 6.1). Університет підтримує широкі міжнародні зв'язки з вищими навчальними закладами близького та далекого зарубіжжя з метою організації спільних навчальних програм задля опанування нових компетентностей фахівців, організації спільних науково-дослідних проєктів, обміну студентами, аспірантами і викладачами, участі в проєктах культурного спрямування.

На базі підписаних міжнародних угод здійснюється співробітництво в сфері спільних інтересів сторін у галузі обміну студентами, випускниками і аспірантами, викладачами, реалізації спільних дослідницьких проєктів, організації літніх програм та організація спільних програм академічної мобільності, надання взаємних консультацій, сприяння методичних і педагогічних робіт. Проводиться обмін науковою інформацією, навчальною, дидактичною та методичною літературою. А також відбуваються спільні науково-практичні конференції, семінари, проходить обмін науковими здобутками та досвідом орга-

Рис. 6.1. Кількість міжнародних партнерів університету за країнами

нізації наукових досліджень, забезпечується участь у міжнародних освітніх проєктах та програмах.

Розвиток співробітництва з Університетом Ліон-2 ім. Люм'єр (University Lumière Lyon 2), одним із провідних університетів Франції, відзначився високим динамізмом.

У 2004 році разом із французькими партнерами було розроблено проєкт щодо підготовки до переходу на кредитно-модульну систему організації навчального процесу в ХНЕУ. Власне Університет Ліон-2 був одним із перших університетів Європи, де з 2004 р. академічного року була впроваджена інтегрована схема освітніх курсів, побудована згідно з вимогами Болонського процесу та трирівневій системі академічних кваліфікацій. Використання цього актуального досвіду дозволило з найбільшою ефективністю здійснювати аналогічні перетворення в Україні, де ХНЕУ виступив одним із піонерів запровадження болонських стандартів освітнього процесу.

У 2004 – 2005 рр. за підтримки грантів уряду Франції та регіону Рон-Альп на факультеті Економічної інформатики було розпочато першу спільну франко-українську магістерську навчальну програму «Інформатика прийняття рішень та статистика». За цією програмою студенти впродовж двох років не тільки навчалися в ХНЕУ та університеті Ліон-2, а й проходили стажування на французьких підприємствах або українських філіях. Згодом програма трансформувалась у програму підготовки магістрів МВА «Бізнес-інформатика». За результатами роботи програму було визнано Міністерством освіти Франції як одну з найкращих, які реалізуються за участю французького та іноземного університету, також програма отримала найвищу оцінку А+ за даними Агенції з оцінювання наукових досліджень Франції (AERES). Керівником програми від ХНЕУ ім. С. Кузнеця була професор кафедри інформаційних систем Золотарьова Ірина Олександрівна. Від університету Ліон-2: проф. Жан-Юг Шоша, проф. Джером Дармон.

У 2010 році ХНЕУ та Університет Ліон-2 виступили партнерами в проєкті Еразмус Мундус (Erasmus Mundus – європейська програма співпраці та мобільності в галузі вищої освіти) щодо запровадження європейської магістерської програми за спеціальністю «Data Mining і управління знаннями».

Наступним кроком у запровадженні програм багатостороннього співробітництва стало проведення з вересня 2009 року по червень 2010 року однорічного освітнього курсу «Демократія та громадянське суспільство», що діяв у ХНЕУ за підтримки Магістрату міста Брно (Чеська Республіка) та Харківської міської ради. Лекції курсу читали на чеській мові з російським перекладом провідні викладачі з найкращих чеських університетів: політологи, історики, правознавці та економісти. Після закінчення курсу слухачі отримали сертифікат

Університету ім. Масарика (Masaryk University, місто Брно, Чеська Республіка), що засвідчив закінчення курсу. Слухачами курсу стали більше 120 студентів та викладачів ХНЕУ, Харківського технічного університету «ХПІ», Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна, Донецького державного університету управління та співробітники Харківської міської ради.

Із січня 2010 року аналогічну «ліонській» було відкрито програму двох дипломів спільно з Віденським технічним університетом прикладних технічних наук (University of Applied Sciences Technikum Wien – Австрія) за спеціальністю «Менеджмент інформаційних систем». Навчаючись на спільній австро-українській магістерській програмі, студенти мали можливість отримати другу вищу освіту. Навчальний процес передбачав три семестри занять і один семестр стажування (практики) на підприємстві. Студенти з австрійського університету навчалися три семестри. За умови успішного закінчення програми студенти отримували два дипломи державного зразка: український диплом, що підтверджує присвоєння кваліфікації «Магістр бізнес-адміністрування» та австрійський диплом, що підтверджує присвоєння кваліфікації «Магістр наук в інженерії». Висока оцінка австрійськими студентами якості навчання в ХНЕУ ім. С. Кузнеця засвідчується зростанням кількості учасників у спільних програмах із боку університету Technikum Wien. Так, якщо в перший рік за спільною магістерською програмою навчалися 12 студентів з Австрії, то в 2013 році в ХНЕУ ім. С. Кузнеця були вже запрошені на навчання 25 австрійських студентів. Керівником програми від ХНЕУ ім. С. Кузнеця стала професор кафедри менеджменту і бізнесу Лепейко Тетяна Іванівна.

Програма відкрила нові можливості для ХНЕУ ім. С. Кузнеця і розпочала нову сторінку в історії університету. Нарешті за знаннями до ХНЕУ ім. С. Кузнеця організовано поїхали студенти з провідного європейського університету, проклавши таким чином дорогу з двохстороннім рухом. Це є дійсним визнанням якості освіти в українському університеті.

Співпраця з університетом Ліон-2 ім. Люм'єр (University Lumière Lyon 2) стала наступним кроком розвитку. Була розроблена нова спільна магістерська програма «Туризм. Культурна спадщина. Дозвілля». Вона була започаткована в 2010 році. Засновник програми від ХНЕУ ім. С. Кузнеця – Єрмаченко В. Є., керівник програми від ХНЕУ ім. С. Кузнеця – завідувач кафедри туризму Сущенко Олена Анатоліївна. Від Університету ім. Люм'єр Ліон-2 – проф. Ізабель Лефор.

У 2012 році розпочинається підготовка бакалаврів за спільною програмою двох дипломів «Менеджмент, глобальні продажі і маркетинг» спільно з австрійськими партнерами Університетом прикладних наук Верхньої Австрії (University of Applied Sciences Upper Austria). Керівником програми

ми від ХНЕУ ім. С. Кузнеця є професор кафедри менеджменту та бізнесу ХНЕУ ім. С. Кузнеця Лепейко Тетяна Іванівна. Від університету прикладних наук Верхньої Австрії – д-р, проф. Університету прикладних наук Верхньої Австрії Маргарет Убервімер.

У 2016 року розпочалася підготовка випускників за двома магістерськими програмами і однією бакалаврською з партнерами з Польщі. Територіальна близькість, схожість у соціальному та економічному розвитку України і Польщі роблять вивчення досвіду цієї держави необхідним. Тому особливо значення набуває реалізація спільних програм, які сприяють встановленню контактів із польськими колегами, започатковують довгострокове співробітництво.

Програми з Польщею за спеціальністю «Бізнес-адміністрування» з Вищою школою менеджменту охорони праці в Катовіце та за спеціальністю «Human Resource Management» Айперон мають на меті підготовку висококваліфікованих магістрів, які отримують дипломи двох університетів: ХНЕУ ім. С. Кузнеця та європейського (польського) ЗВО. Керівником програми за спеціальністю «Бізнес-адміністрування» від ХНЕУ ім. С. Кузнеця є професор кафедри менеджменту та бізнесу Лепейко Тетяна Іванівна. Від Вищої школи менеджменту охорони праці м. Катовіце – декан відділу гуманітарно-соціальних наук Яцек Скорус. Керівником програми «Human Resource Management» від ХНЕУ ім. С. Кузнеця є професор, завідувач кафедри економіки та соціальних наук Назарова Галина Валентинівна, від Вищої школи громадської та індивідуальної безпеки «АПЕЙРОН» – Моніка Яворська, директор із міжнародної співпраці в Університетах «Апейрон» та АГЕ.

Спільна програма підготовки бакалаврів за спеціальністю «Менеджмент» з Університетом бізнесу в Домброві Гурнічій стала результатом двосторонньої співпраці ХНЕУ ім. С. Кузнеця та Akademia WSB. Керівником програми від ХНЕУ ім. С. Кузнеця є професор кафедри менеджменту та бізнесу Лепейко Тетяна Іванівна. Від Akademia WSB – Рафал Рембілас, проректор Університету в Домброві Гурнічій (Польща).

У 2017 році спільно з Вищою школою економіки, менеджменту та публічного адміністрування в Братиславі, Словаччина, ХНЕУ ім. С. Кузнеця відкриває магістерську програму двох дипломів «Бізнес аналітика та інформаційні системи у підприємстві», яка підтримується ІТ асоціацією Словаччини і дозволяє студентам пройти стажування безпосередньо на ІТ підприємствах Словаччини. Керівником програми від ХНЕУ ім. С. Кузнеця є професор кафедри статистики й економічного прогнозування Раєвнева Олена Валентинівна. Від Вищої школи менеджменту керівником є віце-ректор Вищої школи економіки та менеджменту в публічному адмініструванні Станіслав Філіп.

У 2018 році відкрилися ще дві магістерські програми: програма з «Публічного адміністрування» спільно з Університетом імені Миколаса Ромеріса (Литва) та програма із ЗВО-партнером із Польщі «Івент-менеджмент». Програма дозволить студентам отримувати дипломи зі спеціальності «Соціокультурний менеджмент» ХНЕУ ім. С. Кузнеця та диплом «Івент-менеджмент» університету Миколи Коперніка в Торуні. Керівником програми підготовки магістрів із публічного адміністрування від ХНЕУ ім. С. Кузнеця є професор кафедри державного управління, публічного адміністрування та регіональної економіки Гавкалова Наталія Леонідівна, від Університету імені Миколаса Ромеріса – Вайнюс Смальскис, професор, декан факультету публічного управління, директор Інституту публічного адміністрування, доктор соціальних наук. Керівником програми подвійного диплому за спеціальністю «Івент-менеджмент» від ХНЕУ ім. С. Кузнеця є професор кафедри менеджменту та бізнесу Лепейко Тетяна Іванівна. Від університету Миколи Коперніка – професор кафедри досконалості бізнесу Карашевський Роберт.

Новим напрямом співпраці з європейськими країнами стала Португалія. У межах реалізації спільної програми в 2019 році було відкрито бакалаврську програму двох дипломів за спеціальністю «Управління міжнародним бізнесом» із політехнічним інститутом Браганси. Керівником програми підготовки бакалаврів від ХНЕУ ім. С. Кузнеця є доцент кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу Пархоменко Наталія Олександрівна. Координатором від інституту Браганси – проректор університету Браганси Луїс Паїс.

Окрім академічного співробітництва велика увага приділяється розвитку культурної складової виховання майбутнього випускника університету.

З 2009 року, відповідно до спеціальної угоди, укладеної з Фондом Ромуальдо Дель Бьянко, ХНЕУ ім. С. Кузнеця отримав можливість відправити до Флоренції студентів і викладачів на стажування, організоване Фондом у співпраці з флорентійськими компаніями для отримання професійного досвіду та живого спілкування з колегами з інших країн. Координувала діяльність за проектом проф. Золотарьова І. О.

У липні 2012 р. успішно завершена програма Спінки європейських футбольних асоціацій UEFA NB Talent Legacy Programme. 18 студентів ХНЕУ ім. С. Кузнеця працювали за контрактом у складі фахівців UEFA на посадах помічників коментаторів, організаторів трансляцій тощо та отримали сертифікати UEFA з відзначенням високого рівня професійних та особистих якостей. Отже, ХНЕУ ім. С. Кузнеця став єдиним ЗВО в Харкові та одним із чотирьох ЗВО України офіційним партнером UEFA, прийняв учасників з 32 міст-партнерів. Протягом чемпіонату EURO 2012 в ХНЕУ ім. С. Кузнеця також функціонував єдиний в Україні міжнародний волонтерський табір на площі Свободи. За підтримки

Урочисте розрізання стрічки, що символізує відкриття Міжнародного інформаційного центру Асоціації європейських прикордонних регіонів (АЄПР) в ХНЕУ ім. С. Кузнеця, за участю Генерального секретаря АЄПР пана Мартіна Гільермо Раміреза.

12 жовтня 2013 р.

Тренінг «FIRST CAPITAL – FIRST STEPS» в межах проекту TEMPUS SUCSID.

15 жовтня 2013 р.

Харківської міської Ради в ХНЕУ ім. С. Кузнеця був розташований волонтерський коворкінг-простір, де для студентів проводилися настановчі сесії, координаційні зустрічі, тренінги.

Студенти французького театру ХНЕУ ім. С. Кузнеця підготували виставу «Eduquons-les!» («Навчіть їх!») та вийшли до фіналу в Міжнародному фестивалі французьких театрів, який пройшов у червні 2014 року в Познані, Польща (DramEducation, Festival international de théâtres francophones). Фестиваль об'єднав відомих у театральному світі франкомовних авторів та режисерів Франції, Бельгії, Швейцарії, Канади та ін. Учасники фестивалю мали змогу відвідати курси з акторської майстерності, брати участь у конференції стосовно нової сучасної драматургії, а також у читаннях французьких творів. Керівництво проектом здійснював Омеляненко В. І.

У 2015 році університет запровадив традицію щодо проведення «OPEN INTERNATIONAL DAY» за підтримки Бізнес Центру «ІНЖЕК».

Отже, ХНЕУ ім. С. Кузнеця позиціонує себе як відкритий інтернаціональний університет, здатний до всебічного співробітництва зі світовими освітніми, культурними, громадськими, та спортивними організаціями.

6.6. Програми академічної мобільності студентів та викладачів

Поряд із програмами двостороннього співробітництва ХНЕУ послідовно стимулює участь викладачів, аспірантів, студентів у міжнародних програмах академічних обмінів та дослідницьких програмах на індивідуальних засадах. У стратегічних завданнях розвитку ХНЕУ зазначено, що інтеграція університету у світовий освітянський простір має базуватися на постійній роботі в напрямі реалізації мобільності викладачів та студентів через організацію широкої системи стажування, проходження практики, включного навчання студентів в університетах інших країн, використанні для цього двосторонніх зв'язків та європейських програм TEMPUS, Erasmus Mundus.

З початку 2001 року виступи та лекції іноземних фахівців в ХНЕУ набули регулярного характеру. Щороку для викладачів та студентів проводяться консультації щодо умов та можливостей отримання дослідницьких та навчальних грантів, участі у програмах академічних обмінів IREX, SAID, USIA, DAAD, Фонду Фулбрайта, підвищення кваліфікації та стажування за кордоном. Університет прагне широко застосовувати практику запрошення відомих вчених та фахівців із провідних вищих навчальних закладів Європи і міжнародних

організацій для лекційної, організаційної та навчально-методичної роботи в університеті.

З 2002 року університет продовжує реалізацію програм удосконалення вищої економічної освіти на засадах партнерства з Консорціумом із вдосконалення бізнес-освіти в Україні (CEUME, USAID). Спільні зусилля спрямовувалися на підготовку та інституціоналізацію програм, які істотно підвищують можливості навчальних закладів у галузі менеджменту та в кінцевому підсумку сприяють стійкому розвитку української економіки. За проектом TACIS провадилася робота в межах Програми перепідготовки управлінських кадрів для сфери підприємництва за підтримки Міністерства економіки та питань європейської інтеграції України.

Сучасні інформаційні технології та бурхливий розвиток дистанційного навчання зробили національні кордони абсолютно прозорими для освітніх послуг. Сформувався єдиний світовий освітній ринок, де ЗВО різних країн пропонують свої продукти та послуги всім студентам, не обмежуючи себе національними кордонами. Роботодавці в багатьох країнах Європи, приймаючи на роботу випускників ЗВО, звертають увагу на досвід навчання, життя та роботи за кордоном, оскільки це свідчить про адаптивні можливості кандидатів, широту кругозору, навички спілкування із представниками різних культур.

З 2016 року, ХНЕУ ім. С. Кузнеця є учасником проекту Еразмус+ КА. У ході реалізації проекту студенти мають можливість навчатися в європейських закладах вищої освіти протягом семестру, а науково-педагогічних працівників постійно запрошують з метою читання лекцій. Щороку близько 30 студентів стають учасниками програм мобільності і мають можливість познайомитися з освітнім процесом у країнах Європи та розвивати свої навички SOFT Skills, що є найбільш затребуваними на сучасному ринку праці. У ході реалізації проектів Еразмус+ КА1 університет постійно відвідують із метою проведення курсів лекцій професори університетів-партнерів:

2017 рік – професор університету імені Фрідріха-Александра (ФАУ) м. Ерланген-Нюрнберг (Німеччина) Єкатерина Хорхордіна, курс «Міжнародна торгівля»;

2018 рік – професор університету імені Фрідріха-Александра (ФАУ) м. Ерланген-Нюрнберг (Німеччина) Юрген Келер, курс «Міжнародні фінанси».

Викладачі ХНЕУ ім. С. Кузнеця за програмами академічної мобільності також викладають в університетах партнерах:

29 квітня по 05 травня 2019 року завідувач кафедри економічної теорії, статистики та прогнозування Раєвнева О. В., доцент кафедри економічної теорії, статистики та прогнозування Бровко О. І., професор кафедри бухгалтерського

обліку Лабунська С. В. та професор кафедри економічної теорії, статистики та прогнозування Стрижиченко К. А. брали участь у конгресі «Європейське периферійне бачення: від туризму до сільського господарства», де вони провели відкриті лекції щодо економетричного та кластерного моделювання на теми: «Розвиток туристичної галузі України. Проблеми та перспективи», «Перспективи та потенціал розвитку молодіжного спортивного туризму в м. Харків», «Роль сільського господарства в розвитку економіки країн світу» в Лусофонському гуманітарно-технологічному університеті.

З 1 березня по 8 березня 2020 року доцент кафедри менеджменту та бізнесу Мазоренко Оксана Володимирівна провела курс лекцій «Аналіз та організаційне проектування» в Університеті Миколая Коперніка в Торуні.

З 2017 року на базі ХНЕУ проводиться «Школа соціального підприємництва» спільно з норвезьким приватним ЗВО – Інститутом Яна Урбана Санда. Курс триває два тижні та містить три дисципліни: «Соціальне підприємництво», «Інноваційний менеджмент», «Сервісний менеджмент». Усі учасники, які успішно пройшли навчання та склали іспит, отримують дипломи та сертифікати Jan Urban Sandal Institute, Норвегія. У 2019 році співпраця вийшла на новий рівень після підписання тристоронньої угоди ХНЕУ ім. С. Кузнеця – Харківський університетський консорціум – Інститут Яна Урбана Санда. Школа соціального підприємництва на базі ХНЕУ ім. С. Кузнеця стала доступною для всіх учасників Харківського університетського консорціуму. Координатором проєкту в ХНЕУ ім. С. Кузнеця виступає д-р екон. наук, проф. Шиян Д. В.

6.7. Міжнародне визнання ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця посідає гідні місця у світових рейтингах, зокрема:

- Світовий рейтинг університетів (QS World University Rankings) (з 2014 р.);
- Регіональний рейтинг найкращих університетів країн Європи, що розвиваються, та Центральної Азії (QS EERA University Rankings) (з 2018 р.);
- Міжнародний рейтинг університетів U-Multirank (з 2014 р.);
- Рейтинг університетів за рівнем їхньої присутності в мережі (Ranking Web Of Universities) (з 2014 р.);
- Рейтинг університетів за популярністю в інтернеті (uniRank University Ranking) (з 2017 р.);

• Рейтинг університетів за популярністю в інтернеті (у соціальних мережах) (Universities on Social Media) (Instagram, Facebook, Twitter, Youtube) (з 2018 р.).

До QS Emerging Europe and Central Asia (EECA) University Rankings 2018 увійшли понад **250** кращих університетів з країн Європи, що розвиваються, та Центральної Азії (Вірменія, Азербайджан, Білорусь, Боснія і Герцеговина, Болгарія, Хорватія, Чехія, Естонія, Угорщина, Казахстан, Киргизстан, Латвія, Литва, Польща, Румунія, Росія, Сербія, Словаччина, Словенія, Туреччина, **Україна**).

Усього в рейтингу брали участь 2 938 університетів регіону.

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця увійшов до Топ-200 кращих університетів за версією міжнародного рейтингу **QS EECA University Rankings 2018 з результатом 191+ місце, зокрема:**

- «Питома вага іноземних студентів» – 28 місце;
- «Професорсько-викладацький склад із науковим ступенем» – 72 місце;
- «Академічна репутація» – 151+ місце;
- «Репутація серед роботодавців» – 151+ місце;
- «Питома вага іноземних викладачів» – 190 місце;
- «Кількість публікацій в НМБД Scopus в розрахунку на 1 НПП» – 201 +;
- «Кількість цитувань публікацій дослідниками з інших установ» – 201 +;
- «Ступінь присутності Університету в інформаційному просторі за даними рейтингу Webometrics) – 201+.

За Міжнародним рейтингом університетів U-Multirank у 2019 році ХНЕУ ім. С. Кузнеця увійшов до Топ-25 кращих університетів світу (Top 25 Performers) за індикатором «Contact to work environment».

Отримані винагороди як університетського, так і персонального характеру є підтвердженням високого статусу університету на європейській та світовій арені Вищої освіти.

У 2005 році ХНЕУ був нагороджений Орденом Дружби Соціалістичної Республіки В'єтнам.

Ректор ХНЕУ проф. Пономаренко В. С. у 2013 році нагороджений «Орденом Академічних пальм», Республіка Франція (Орден Академічних пальм (фр. l'Ordre des Palmes académiques) – Вища нагорода Франції за заслуги в освіті і науці). Кавалерами Ордену Академічних пальм за активну роль у розвитку французько-українського співробітництва у сфері вищої освіти також є проф. Омеляненко В. І. з жовтня 2017 року та проф. Золотарьова І. С. – з 2018 року.

10 – 11 березня 2017 року у м. Варшава (Польща) на запрошення Українського державного центру міжнародної освіти Міністерства освіти і науки

України, ХНЕУ ім. С. Кузнеця був представлений серед 11 найбільш успішних українських університетів у галузі міжнародної діяльності на Міжнародній освітній виставці «Перспективи-2017». На виставці були представлені понад 40 університетів із Польщі, а також освітні заклади Великої Британії, Данії, Ірландії, Іспанії, Канади, Китаю, Нідерландів, США.

У 2002 році команда ХНЕУ стала Національним чемпіоном програми «Студенти у вільному підприємстві SIFE (Enactus) та учасником фінального етапу Світового чемпіонату. Enactus – Міжнародна організація, що об'єднує студентів, викладачів та представників бізнесу у сфері соціально-підприємницьких проєктів для покращення якості життя та життєвих стандартів людей із різними потребами.

У 2013 році ректор університету Пономаренко В. С. був нагороджений Вищою нагородою Університету прикладних наук Верхньої Австрії – «Золоте кільце».

Доктор економічних наук, професор кафедри державного управління, публічного адміністрування та регіональної економіки Гавкалова Н. Л. була запрошена як спікер на пленарному засіданні, що відбувалося в Парламенті Литовської Республіки 28 березня 2018 р. Конференція була організована Литовським університетом ім. М. Ромеріса.

Університетом присвоєні почесні звання викладачам закордонних університетів: Andre Tiran (University Lion-2 (France), Jean-Hugues Chauchat (University Lion-2 (France), Jerome Darmon (University Lion-2 (France), Petr Fiala (Masarik University (Brno, Czech Republik), Fritz Schmöllebeck (Technikum Wien), Gerald Reisinger (University of Applied Sciences Upper Austria (Steyr, Austria).

Якість вищої освіти ХНЕУ ім. С. Кузнеця підтверджена Європейською акредитаційною комісією. У червні 2019 року HCÉRES – Вищою Радою з оцінки наукових досліджень та вищої освіти Франції (HIGH COUNCIL FOR THE EVALUATION OF RESEARCH AND HIGHER EDUCATION) акредитовано освітньо-наукову програму підготовки докторів філософії за спеціальністю 051 «Економіка».

6.8. Освіта іноземних громадян

Однією з найбільш важливих форм міжнародної діяльності для університету є навчання іноземних громадян – студентів, слухачів та аспірантів. З 1949 року в ХНЕУ ім. С. Кузнеця здійснюється підготовка фахівців для зарубіжних країн. За цей час підготовлено 6 283 іноземних громадян для 97 країн

світу, у тому числі: докторів філософії й економіки – 77, слухачів вищої школи міжнародного бізнесу – 6, стажистів – 167, магістрів – 1 873, спеціалістів – 16, бакалаврів (з 1999 р.) – 2 862, підготовлено до вступу у вищі навчальні заклади України (підготовче відділення, з 1993 р.) – 1 282.

Топ-15 країн, громадяни яких отримали освіту з ХНЕУ ім. С. Кузнеця, подано на рис. 6.2.

На базі нашого університету ведеться підготовка іноземних громадян до вступу у ЗВО України за трьома напрямками: економічний, інженерний та медико-біологічний. Щороку формується понад 10 груп слухачів підготовчого відділення чисельністю 10 – 15 осіб переважно з Марокко, Туреччини, Нігерії, Гани, В'єтнаму та Китаю.

Набір на навчання на підготовче відділення здійснюється протягом року в міру формування груп. Зарахування до університету здобувачів вищої освіти проводиться згідно з діючим законодавством, двічі на рік: до 1 листопада та до 1 березня на підставі вступних випробовувань.

Станом на 1999 рік кількість іноземних студентів, що навчалися у університеті, знизилася порівняно з кінцем 1980-х рр. у п'ять разів і складала 50 осіб.

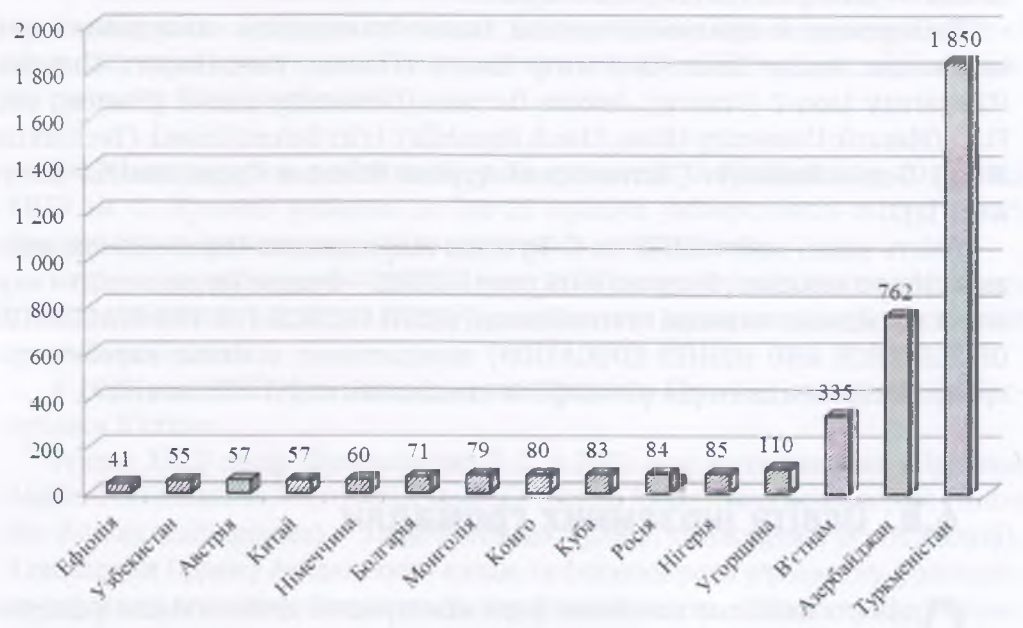

Рис. 6.2. Топ-15 країн, громадяни яких отримали освіту з ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Звуження географії прийому та відсутність чіткої стратегії дій загрожували остаточному згортанню цього напрямку діяльності.

У 2002 – 2003 рр. для збільшення контингенту іноземних студентів університетом було розроблено та проведено такі заходи:

- відрядження представників ХНЕУ до іноземних держав із метою встановлення прямих зв'язків на різних рівнях;

- поширення актуальної інформації про університет та умови навчання засобами корпоративного сайту, рекламних та спеціальних довідкових видань;

- встановлення зв'язків із випускниками та асоціаціями випускників минулих років;

- встановлення взаємодії з новоствореним Українським центром міжнародної освіти при МОН України;

- залучення до співпраці фірм – операторів освітнього ринку.

У 2002 році було поновлено прямі контакти на різних рівнях із колегами із В'єтнаму. Партнером університету стала Асоціація громадян В'єтнаму – випускників ХНЕУ. Постійну співпрацю було встановлено з урядом провінції Кхань-Кхоа. Угода, яку було укладено між Народним комітетом провінції і ХНЕУ, передбачає щорічний прийом на навчання магістрів і аспірантів.

Низка масштабних заходів була спрямована на поліпшення умов навчання іноземних громадян в університеті. Іноземні студенти отримали принципово нові умови для проживання в реконструйованих сучасних комфортабельних гуртожитках. Для залучення іноземних студентів до наукової роботи та суспільного життя в університеті було створено постійно діючу інтернаціональну раду, в якій іноземних громадян було залучено до роботи в органах студентського самоврядування. У реконструйованому науково-бібліотечному комплексі для студентів-іноземців було створено спеціальні абонемент та читальний зал, який регулярно поповнюється спеціальною літературою і методичними розробками. Обслуговування студентів-іноземців ведеться англійською та французькою мовами.

Здійснювалися заходи щодо поліпшення базової підготовки іноземних студентів молодших курсів, було надано можливості для підвищення рівня мовної підготовки, підвищено увагу з боку викладачів, проведено додаткові консультації тощо.

Університет досяг позитивної динаміки кількості іноземних учнів протягом 2000 – 2010 рр. Їх загальний контингент збільшився з 81 особи у 2000 – 2001 навчальному році до 466 осіб у 2008 – 2009 навчальному році. Кількість іноземних громадян, що навчалися в ХНЕУ в 2009 – 2010 рр., зросла до 574 осіб, що перевищує попередній навчальний рік на 108 осіб (123 %), та очікуваною

кількістю у 2010 р. до 700 студентів. У цей час серед іноземних студентів ХНЕУ переважали громадяни Туркменістану, В'єтнаму, КНР і Росії.

Подальше зростання контингенту іноземних студентів та вихід на нові для ХНЕУ освітні ринки стали можливими за умов використання в навчальному процесі мов міжнародного спілкування в період 2008 – 2010 рр. в ХНЕУ були відкриті три бакалаврські програми з англійською мовою навчання – «Бізнес адміністрування», «Туризм» та «Менеджмент інноваційної діяльності». Наразі англомовні групи, в яких поряд з іноземними студентами навчаються громадяни України, є на освітньо-професійних програмах майже кожного факультету. Крім зазначених освітньо-професійних програм, навчання англійською мовою проводиться на таких ОПП як «Міжнародна економіка», «Логістика», «Публічне адміністрування», «Інженерія програмного забезпечення», «Комп'ютерні науки». Планується подальше розширення переліку ОПП, з можливістю навчання англійською мовою. Крім того разом із програмами з англійською мовою викладання планується формування на окремих ОПП груп із навчанням французькою мовою.

Максимальна кількість іноземних студентів у нашому університеті була досягнута у 2013/14 навч. р., вона складала 3 300 осіб. На той період університет за контингентом іноземних студентів займав четверте місце серед ВНЗ України.

Останнім часом слід зазначити, що його динаміка, на жаль, має негативну тенденцію. Це пов'язано, як із політичним становищем в Україні, так і зі зміною політики закордонного навчання студентів у країнах Центральної Азії та Кавказу, які в останні роки були основними постачальниками абітурієнтів як для ХНЕУ ім. С. Кузнеця, так і для України в цілому. Проте відповідно до законів діалектики відбувся перехід від кількості іноземних студентів до їх якості. Насамперед варто зазначити суттєве збільшення іноземних студентів на другому (магістерському) освітньому рівні навчання. Якщо у 2010 – 2015 роках кількість іноземних студентів у магістратурі не перевищувала двох десятків, то у 2017/18 навч. р. їх склала 103 особи.

По-друге, акредитація третього освітньо-наукового рівня за декількома спеціальностями дозволила залучити здобувачів ступеня доктора філософії з Китаю, Нігерії, Марокко, Алжиру, Лівії, Японії та Австрії.

Станом на 1 квітня 2020 року в університеті навчається 611 студентів, аспірантів і слухачів денної форми навчання і 278 студентів заочної форми навчання. Динаміка загального контингенту іноземних громадян подана на рис. 6.3.

Топ-10 країн за чисельністю студентів у ХНЕУ ім. С. Кузнеця подано на рис. 6.4.

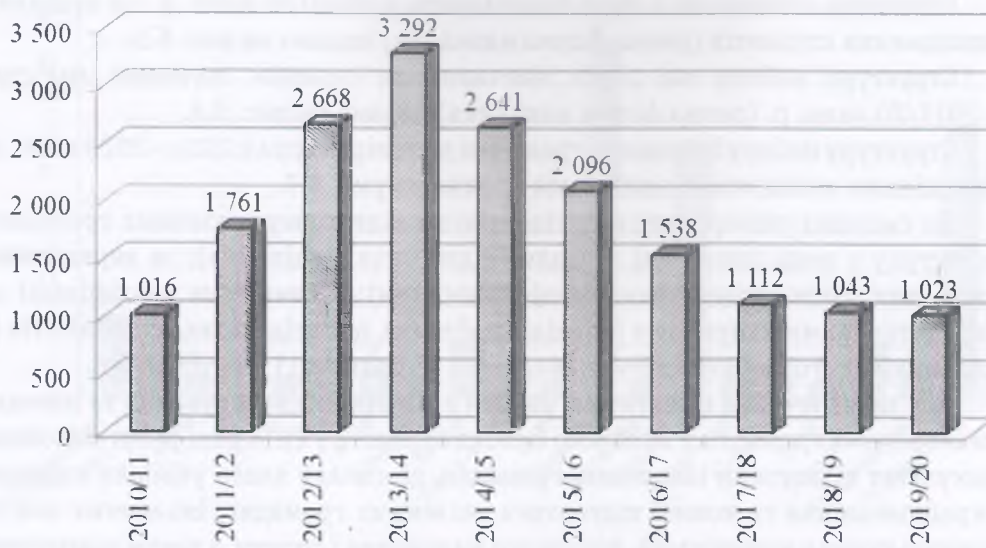

Рис. 6.3. Динаміка загального контингенту іноземних громадян

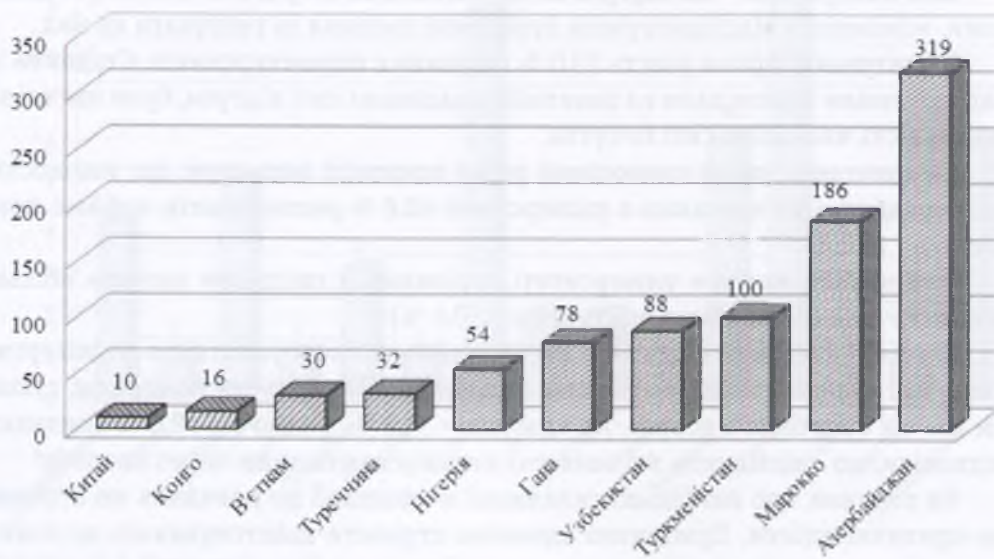

Рис. 6.4. Топ-10 країн за чисельністю студентів у ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Структуру набору на 1 курс бакалаврату у 2019/20 навч. р. за країнами походження студентів (денна форма навчання) подано на рис. 6.5.

Структуру набору на 1 рік навчання за освітнім ступенем магістра у 2019/20 навч. р. (денна форма навчання) подано на рис. 6.6.

Структуру набору іноземних громадян до аспірантури у 2016 – 2020 навч. р. за країнами походження здобувачів подано на рис. 6.7.

На сьогодні університет має ліцензію на підготовку іноземних громадян: до вступу у вищі навчальні заклади (підготовче відділення); за акредитованими напрямками підготовки (спеціальностями); підвищення кваліфікації за акредитованими напрямками (спеціальностями), перепідготовка спеціалістів із наданням другої вищої освіти; навчання в аспірантурі і докторантурі.

Для забезпечення ефективної роботи з набору, обслуговування та навчання іноземних громадян у 2010 році було створено, а у 2014 році реорганізовано факультет підготовки іноземних громадян, до складу якого увійшли кафедри українознавства та мовної підготовки іноземних громадян, іноземних мов та міжкультурних комунікацій, фізичного виховання і спорту, а також підготовче відділення.

Університет щороку проводить анкетування студентів щодо задоволеності навчальним процесом та обізнаності можливостей ХНЕУ ім. С. Кузнеця в освітній, науковій, виховній та інших видах діяльності і опитування випускників щодо ефективності навчання.

Таке опитування – це підтримка зворотного зв'язку із іноземними студентами, можливість відслідковувати проблемні питання та реагувати на них.

В опитуванні брали участь 19,0 % іноземних першокурсників. Студенти із задоволенням відповідали на запитання, надавали свої відгуки, були вдячні за можливість висказати свої почуття.

На запитання щодо самооцінки рівня адаптації написали, що «повністю адаптувались» до навчання в університеті 40,6 % респондентів, «майже повністю» – 28,1 %.

Студентське життя в університеті порівняно із шкільним назвали «більш цікавим» більша половина опитуваних (53,1 %).

Іноземні студенти достатньо високо оцінили свою успішність в університеті. Так, вважають, що вчаться на «відмінно» – чверть респондентів, стільки ж – на «відмінно і добре», на «добре» – 31,3 %. Водночас 62,5 % опитаних відповіли, що «відвідують всі заняття» і пропускають лише через хворобу.

На питання про найбільші складнощі в адаптації до навчання не отримано критичні оцінки. Приблизно однаково студенти адаптовувались до нових умов навчання, до самостійного життя, спілкування із викладачами, самостійної роботи, системи оцінювання.

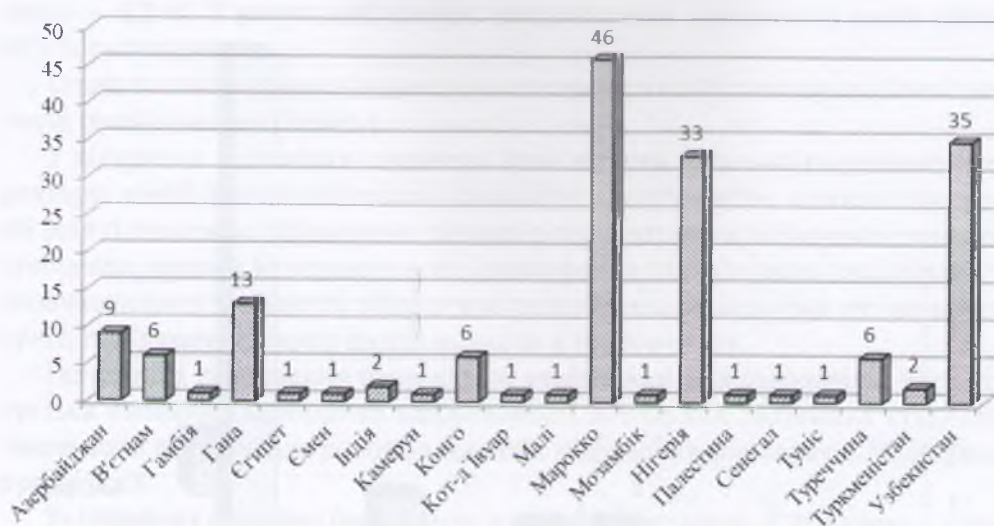

Рис. 6.5. Структура набору на 1 курс бакалаврату у 2019/20 навч. р. за країнами походження студентів

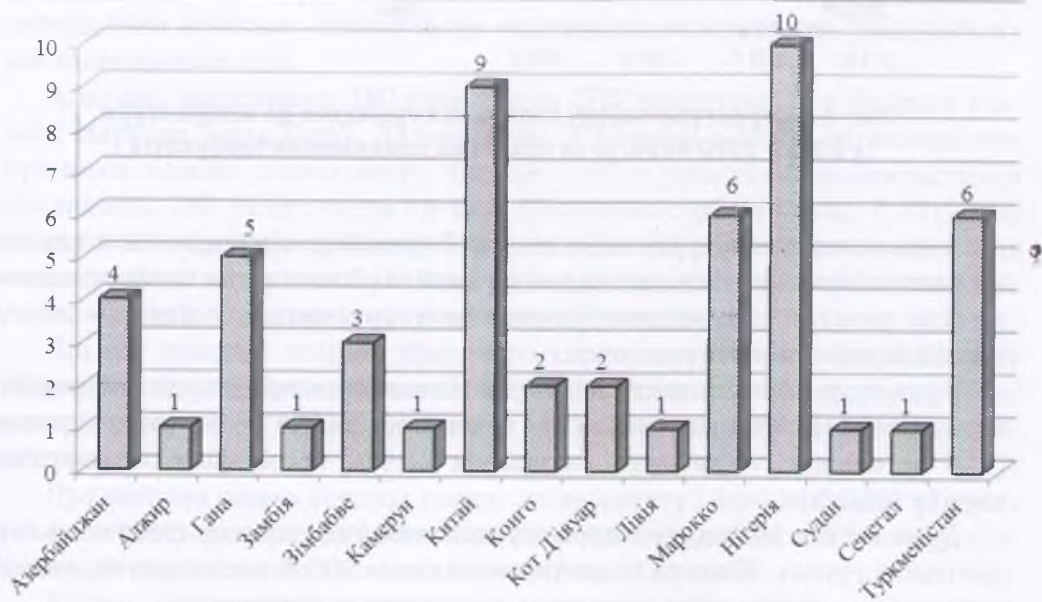

Рис. 6.6. Структура набору на 1 рік навчання за освітнім ступенем магістра у 2019/20 навч. р.

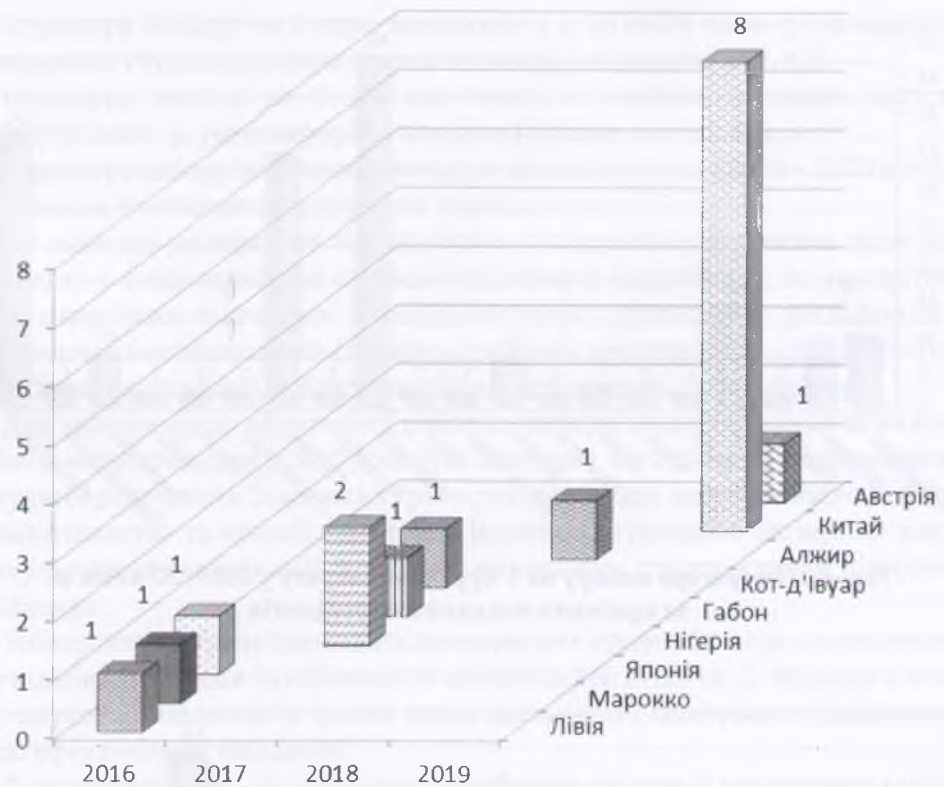

Рис. 6.7. Структура набору іноземних громадян до аспірантури у 2016 – 2020 навч. р. за країнами походження здобувачів

Іноді зазначалися труднощі у взаєморозумінні із підрозділами, з високими навчальними вимогами викладачів, тижневим навчальним навантаженням, а також умовами та вимогами проживання в гуртожитках, у цілому – спілкуванні в іншомовному середовищі.

У разі труднощів більшість респондентів налаштовані «завжди» розраховувати на себе (78,1 %), на рідних (59,4 %), на друзів (40,6 %), на свого куратора (31,3 %); «іноді» – на деканат і викладачів (46,9 %) та соціально психологічну службу (25,0 %).

Дуже високо іноземними першокурсниками було оцінено стосунки в студентських групах. Назвали їх «доброзичливими» 90,3 % респондентів, «кожен сам по собі» – 9,7 %, ніхто не написав, що є неприязні стосунки.

Зі всіма одногрупниками спілкуються – 46,9 % респондентів, 37,5 % – з деякими, таких, що спілкуються з одногрупниками «лише з навчальних пи-

тань» – 6,3 %. У результаті хочуть продовжувати навчання у своїх групах 87,5 % респондентів.

Серед позанавчальної діяльності респондентів найбільше приваблює спортивні секції і заходи (36,4 %).

У відкритих відповідях студентів були відгуки загально позитивного характеру: «мені все подобається», «повністю адаптувався»; а також пропозиції різної тематики: збільшення різного роду підтримки іноземних студентів, створення органів консультування, розширення заходів щодо соціалізації та позанавчальної діяльності, збільшення уваги викладачів до тих, хто не все розуміє, пом'якшення вимог до проживання в гуртожитках.

Результати опитування були надані керівникам усіх підрозділів, кого стосується питання адаптації та задоволеності навчанням іноземних студентів. Також вони потрібні для роботи деканатів, підрозділів, викладачів, Молодіжної організації.

Університет постійно бере участь в освітніх виставках. У 2013 році – в урядовій освітній виставці в Туркменістані, у 2015 році – в міжнародній виставці освітніх технологій в Каїрі (Єгипет). Крім того у 2017 році університет був представлений на освітніх виставках у Касабланці і Маракеші (Марокко), а у 2019 році – у Стамбулі (Туреччина). Велику перспективу університет убаचाє в розширенні співробітництва з власними випускниками, які виступають своєрідними агентами впливу щодо просування можливостей університету для зацікавлених осіб.

Асоціації випускників ЗВО колишнього СРСР представлені в багатьох країнах: Марокко, Індія, Китай, В'єтнам тощо. У В'єтнамі є навіть організація випускників нашого університету, членами якої є представники адміністрації Президента, СРВ, уряду, науки і освіти, бізнесових структур тощо. У 2019 році університет відвідала професор Хошимінського університету – випускниця нашого університету пані Буй. Вона розповіла про діяльність цієї організації, а також окреслила можливі напрями співробітництва.

Під час робочих поїздок представників університету до Азербайджану і Туркменістану відбувалися численні зустрічі з колишніми випускниками, які вдячні університету за свої досягнення і зацікавлені в подальшому співробітництві.

Про високий рівень освітніх послуг університету і його авторитет свідчать також непоодинокі випадки навчання іноземних студентів, чий батьки є професорами та доцентами в освітніх закладах власних країн.

Велику увагу університет приділяє взаємодії з Посольствами іноземних країн. З 2000 року гостями університету (часто неодноразово) ставали послы США, ЄС, Франції, Саудівської Аравії, Марокко, Узбекистану, Туркменістану.

Постійна співпраця з дипломатичними установами дозволила створити в університеті осередки взаємодії і культурного співробітництва, до яких можна віднести Україно-Марокканський центр (у відкритті брав участь Перший секретар посольства), Центр вивчення арабської мови (відкривали за безпосередньої допомоги Посольства Об'єднаних Арабських Еміратів). Серед студентів університету є активісти, на яких покладено місію організації взаємодії студентів з посольствами їхніх країн. Зокрема, студент четвертого курсу факультету підготовки іноземних громадян із Китаю Ван Сюй є представником Посольства КНР у місті Харкові.

Показовим є факт неодноразового організації та проведення на базі університету виборів голів держав чи національних парламентів. Високий рівень організації цих заходів дістав схвальні відгуки від очільників дипломатичних місій і сприяв формуванню позитивного іміджу університету у цих країнах.